

Till årsstämman i Almi Företagspartner Väst AB
Organisationsnummer 556488-1307

Till regionfullmäktige Västra Götalandsregionen för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Jag, lekmannarevisorer i Almi företagspartner Väst AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Mitt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt ägarnas krav på bolaget samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

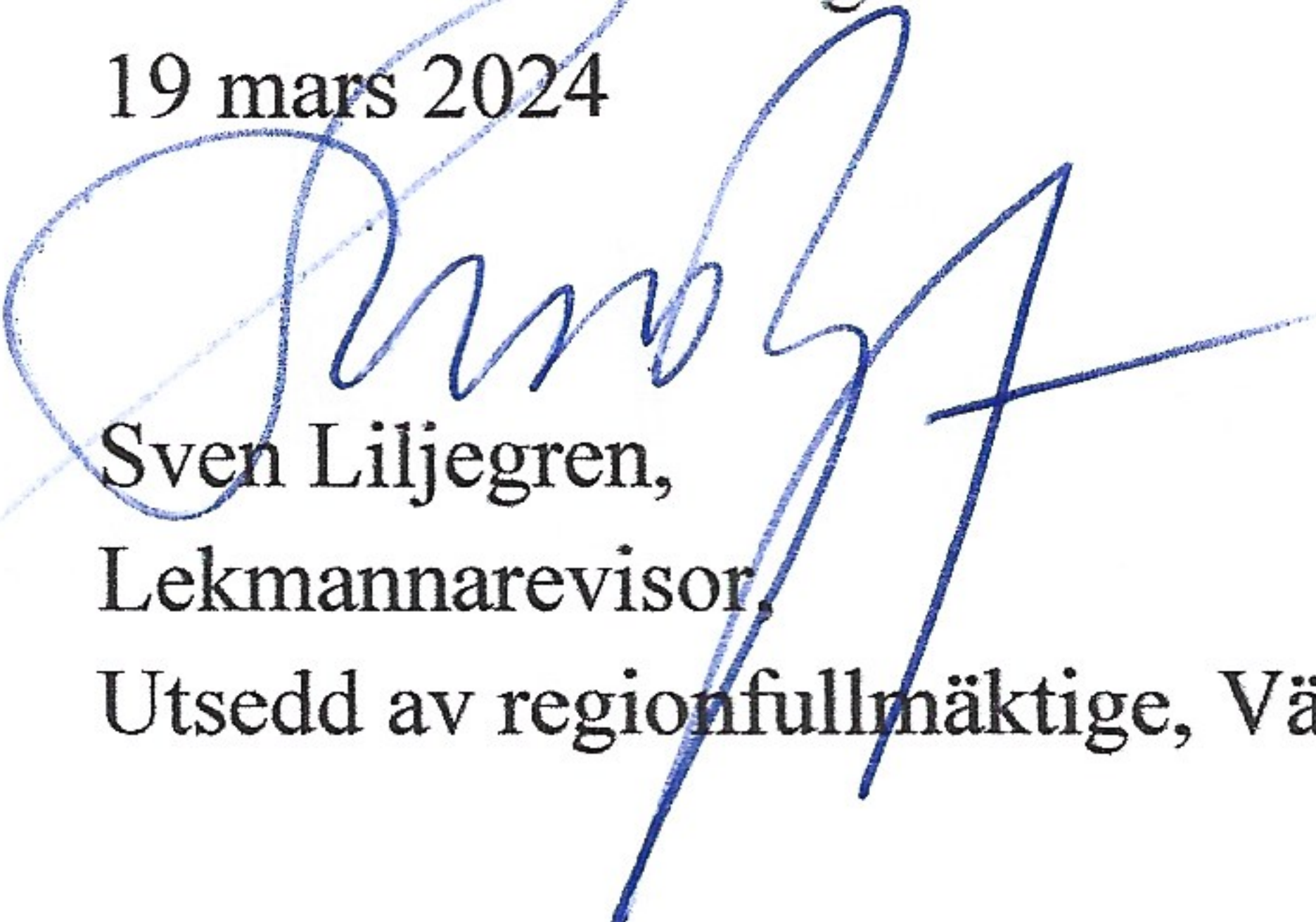
Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för min bedömning.

Jag bedömer att bolagets styrelse och vd har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Västra Götalandsregionen

19 mars 2024

Sven Liljegren,

Lekmannarevisor,

Utsedd av regionfullmäktige, Västra Götalandsregionen

Revisionsrapport
2024-03-05

Almi Företagspartner Väst AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-03-05

Dokumentnamn: Almi Företagspartner Väst AB – granskning av verksamhetsåret 2023
(org.nr. 556488–1307)

Diarienummer: REV 2023-00074

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Almi Företagspartner Väst AB.....	4
Sammanfattande bedömning	5
Granskning av bolagets uppdrag.....	6
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	7
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	8
Det kommunala ansvarssystemet.....	9
Om revisionen	10
Regionen i korthet	11

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningen. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Almi Företagspartner Väst AB

Almi företagspartner Väst AB är ett offentligt aktieföretag. Almi Företagspartner Väst AB ägs till 51 procent av moderbolaget i Almikoncernen Almi AB, 556481–6204, till 36,75 procent av Västra Götalandsregionen, 232100–0131, och till 12,25 procent av Business Region Göteborg AB, 556439–5878.

Almi Företagspartner Väst AB har att följa bolagsordning och ägaranvisningar. Bolagets styrning av verksamheten utgår från ägaranvisningar och det statligt ägda moderbolagets krav på bolagets styrning.

I rapporten anges "Bolaget" avseende Almi Företagspartner Väst AB och "Moderbolaget" avseende Almikoncernen Almi AB, samt "Ägarna" avseende ovan angivna ägare.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till ägarnas mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det bolagsordning och ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- agerat vid bristande måluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans utifrån tilldelade driftsanslag från ägarna samt enligt budgetram för bolagets låneverksamhet vilken tilldelats av moderbolaget Almi AB.
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmanarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisions sed i kommunal verksamhet. God revisions sed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisions sed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisions sed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.

Till årsstämman i Dalslands Kanal AB

Org.nr: 556000-4573

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Jag, lekmannarevisor i Dalslands Kanal AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Mitt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för min bedömning.

Jag bedömer att bolagets styrelse och vd har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Jag bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Jag lämnar en rekommendation med anledning av granskningen.

För mer information, se dokumentet ”Revisionsrapport – Granskning av verksamhetsåret 2023” med diarienummer REV 2023-00073.

Västra Götalandsregionen
19 april 2024

Krister Stensson,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Revisionsrapport
2024-03-05

Dalslands Kanal AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-03-05

Dokumentnamn: Dalslands Kanal AB – granskning av verksamhetsåret 2023

Diarienummer: REV 2023-00073

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Sammanfattande bedömning	4
Granskning av bolagets uppdrag.....	6
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	7
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	8
Det kommunala ansvarssystemet.....	9
Om revisionen	10
Regionen i korthet	11

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningarna. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått. Där hittar du också de rekommendationer som vi lämnar med anledning av granskningen.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Granskningen har visat att det finns förbättringsområden avseende styrning och intern kontroll.

På nästa sida hittar du den rekommendation som vi lämnar till bolaget med anledning av granskningen.

Rekommendationer

Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra bolagets verksamheter. I tabellen nedan ser du de rekommendationer som vi lämnar till bolaget i år eller som vi har lämnat tidigare år och som kvarstår.

Tabell 1: Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendation
Granskning av styrning och intern kontroll	Revisionen rekommenderar styrelsen att utveckla arbetet med riskanalys och internkontrollplan. (2023)

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- agerat vid bristande måluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig. Granskningen visar att det finns förbättringsområden.

I vår granskning har vi sett att bolaget under 2023 arbetat med risk- och väsentlighetsanalys. Vid intervju i januari 2024 uppgav bolaget att avsikten är att genomföra intern kontrollplanen under våren 2024.

I Principer för styrning av kommun- och regionägda bolag¹ framgår att styrelsen ska se till att bolaget har god intern kontroll och fortlöpande hålla sig informerad om och utvärdera hur bolagets system för intern kontroll fungerar. Styrelsen ska inför varje år upprätta en plan för intern kontrollen i bolaget.

Av Sveriges kommuner och landstings skrift om internkontroll framgår att intern kontroll bidrar till att verksamheten når sina mål med effektivitet, säkerhet och stabilitet, att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande samt att verksamheten efterlever lagar, regler och avtal.

Vi ser positivt på de utvecklingsinsatser som gjorts under 2023 och fortsätter följa styrelsens arbete med intern kontroll under 2024.

Revisionen rekommenderar styrelsen att utveckla arbetet med riskanalys och internkontrollplan.

---

¹. Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag, Sveriges Kommuner och Regioner från 2020.

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmanarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisions sed i kommunal verksamhet. God revisions sed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisions sed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisions sed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.

Till årsstämman i Film i Väst AB

Org.nr: 556573–5569

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Vi, lekmannarevisorer i Film i Väst AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolagets styrelse och vd har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Västra Götalandsregionen
25 januari 2024

Sven Liljegren,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Björn Brogren,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Revisionsrapport
2024-01-15

Film i Väst AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-01-15

Dokumentnamn: Film i Väst AB – granskning av verksamhetsåret 2023

Diarienummer: REV 2023-00065

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Sammanfattande bedömning	4
Granskning av bolagets uppdrag	5
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	6
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	7
Uppföljning av rekommendationer	8
Det kommunala ansvarssystemet.....	9
Om revisionen	10
Regionen i korthet	11

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningarna. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått. Där hittar du också de rekommendationer som vi lämnar med anledning av granskningen.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört. Vi redogör även för den uppföljning av rekommendationer som vi har gjort under 2023.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- styrt verksamheten utifrån regionfullmäktiges prioriterade mål
- agerat vid bristande målluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Vi noterar att bolaget i detaljbudget och delårsrapporter inte redovisar regionfullmäktiges mål i enlighet med dokumentet Rubrikstruktur och anvisningar för detaljbudget, månadskommentarer, delårsrapporter och årsredovisning 2023¹. Revisionen anser att bolaget fortsättningsvis bör eftersträva följsamhet till dokumentet.

---

¹ Dokument är beslutat av ekonomidirektören och gäller för alla förvaltningar och bolag i arbetet med rapportering av nämnders och styrelser detaljbudget, månadskommentarer, delårsrapporter och årsredovisning 2023. Diarienummer RS 2023-01581

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig.

I Principer för styrning av kommun- och regionägda bolag² framgår att styrelsen årligen ska utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska minst omfatta om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning.

Styrelsen ska även årligen utvärdera vd:s insatser varvid endast styrelseledamöterna ska närvara.

Vi ser positivt på att bolaget planerar att göra en utvärdering av styrelsens arbete och verkställande direktörens insatser.

---

² Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag, Sveriges Kommuner och Regioner från 2020.

Uppföljning av rekommendationer

Ibland resulterar våra granskningar i rekommendationer och kritik. När detta händer följer vi i regel upp det nästa år. I det här avsnittet redogör vi för den uppföljning som vi har genomfört i år.

Uppföljning av verkställighet och återrapportering av beslut kopplat till samproduktion

Revisionen granskade verkställighet och återrapportering av beslut kopplat till samproduktion 2022. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendation till bolaget:

- Revisionen rekommenderar bolaget att revidera regelverket för samproduktion.

I år har vi följt upp rekommendationen genom att följa bolagets arbete med att ta fram och besluta om ett nytt regelverk för samproduktion. I oktober 2023 fastställde styrelsen för Film i Väst AB ett nytt regelverk för samproduktion som börjar gälla den 1 januari 2024.

Revisionen bedömer att bolaget har tagit hand om rekommendationen.

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmanarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisionssed i kommunal verksamhet. God revisionssed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisionssed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.

Granskning av Göteborgs Spårvägar AB

– verksamhetsåret 2023

2024-01-25

Missiv till Göteborgs Spårvägar AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsåret 2023. All granskning som genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar och rekommendationer som framgår av denna redogörelse.

Följande rekommendationer lämnas:

Bolaget rekommenderas att utvärdera om det finns åtgärder som gör att bolagets arbete med trafiksäkerheten kan förbättras ytterligare.

Bolaget rekommenderas att säkerställa en korrekt tillämpning av offentlighetsprincipen och sekretesslagstiftningen (från år 2021 och 2022)

Bolaget rekommenderas att säkerställa att ekonomin är i balans under 2023 och framgent. (från år 2021 och 2022)

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationerna vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera de lämnade rekommendationerna.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 21 juni 2024.

Göteborg den 25 januari 2024

Torbjörn Rigemar
Lekmannarevisor

Gun Alexandersson Malm
Lekmannarevisor

Innehåll

1	Samlad bedömning	4
1.1	Rekommendationer	5
2	Grundläggande granskning	6
2.1	Verksamhet	6
2.1.1	Säkerhetsarbete och säkerhetsrisker.....	6
2.2	Ekonomi	7
2.3	Intern kontroll.....	8
2.4	Bedömning	8
3	Bolagets investeringar	9
3.1	Granskningsresultat.....	9
3.2	Bedömning	10
4	Uppföljning av tidigare granskning	10
4.1	Ekonomi	10
4.2	Offentlighet och sekretess	10
4.3	Uppföljning av trafiksäkerhet och trafikledning.....	11
4.4	Bedömning	13

Diarienummer: 0197/23

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna bolagets verksamhet i den omfattning som följer av god revisionsred. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- investeringsprocessen
- uppföljning.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med bolaget.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att bolagets interna kontroll med vissa undantag har varit tillräcklig.

Bedömningen grundar sig på nedanstående:

Bolaget har i huvudsak en tillfredsställande ledning och styrning, men i flera avseenden finns problem att hantera framgent. Bland annat när det gäller att genomföra det beställda trafikuppdraget.

Bolaget har följt upp sin ekonomi kontinuerligt. Dock har bolaget inte bedrivit verksamheten inom de budgeterade ekonomiska ramarna för året. Bolagets ekonomi är inte i balans gentemot budgeten.

Bolaget har angett säkerhet som ett av sina tre kärnvärden, men mot bakgrund av ett ökat antal olyckor och en del andra incidenter bör bolaget enligt vår bedömning överväga om säkerheten kan ökas ytterligare.

Vad gäller bolagets investeringar är bedömningen att bolagets planering, styrning och uppföljning av både pågående och planerade investeringar är ändamålsenlig. Vi bedömer dock att investeringsredovisningen i delårsbokslutet per augusti inte är ändamålsenlig, eftersom den inte lever upp till de krav som återfinns i stadens anvisning avseende investeringsredovisningen.

Vi har under de tre senaste åren granskat bolagets rutiner när det gäller offentlighet och sekretess och kan konstatera att dessa fortfarande inte fungerar tillfredsställande. Vi understryker att bolaget behöver säkerställa en korrekt tillämpning av gällande lagstiftning.

Vad gäller vår uppföljning av trafiksäkerhet och trafikledning kan vi konstatera att förbättringar och förstärkningar har genomförts. Vi har i årets uppföljning inte noterat några väsentliga brister vad gäller bolagets riskanalyser eller riskhantering. Vi vill samtidigt framhålla att de iakttagelser som vi gjort under den grundläggande granskningen indikerar att säkerhetsarbetet kan vara i behov av att utvecklas.

1.1 Rekommendationer

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendation:

- Bolaget rekommenderas att utvärdera om det finns åtgärder som gör att bolagets arbete med trafiksäkerheten kan förbättras ytterligare.

Följande rekommendation kvarstår sedan tidigare år:

- Bolaget rekommenderas att säkerställa en korrekt tillämpning av offentlighetsprincipen och sekretesslagstiftningen.
- Bolaget rekommenderas att säkerställa att ekonomin är i balans under 2023 och framgent.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

Utan att gå in på orsakerna kan vi konstatera att bolaget inte klarat att leverera den trafik Västtrafik AB beställt. Antalet inställda turer och ändrade omlopp är högt. Trafikstörningar förekommer frekvent.

2.1 Verksamhet

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har genom budgeten gett stadens nämnder och bolag mål som de ska uppnå och uppdrag som de ska genomföra. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag, som berör bolaget. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget i huvudsak har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Mål och uppdrag har i huvudsak följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

2.1.1 Säkerhetsarbete och säkerhetsrisker

I vår granskning av bolaget 2021 uppmärksammade vi vissa säkerhetsrelaterade frågor som ledde till rekommendationer. Rekommendationerna kommenteras under avsnittet ”Uppföljning av föregående års granskning” längre fram i denna redogörelse.

Under föregående års granskning noterades en allvarlig incident i samband med ett spårarbete, där bolagets egen interna utredning påvisade bristande följsamhet gentemot gällande säkerhetsregler. Vi har registrerat att bolagets trafiksäkerhets- och trygghetsplan för 2023, som styrelsen behandlade i februari, uppmärksammar säkerhetskulturen inom infrastruktur, men vi har även i år noterat att det förekommer att arbeten i eller i anslutning till banan utförs utan att säkerhetsföreskrifterna tillämpas fullt ut korrekt. I de fall vi noterat har det emellertid varit fråga om arbete utfört av stadsmiljönämnden, och därmed

ligger ansvaret ytterst på denna nämnd. Vi noterar ändå detta eftersom det påverkar arbetsmiljön för Göteborgs Spårvägar AB.

Vi har konstaterat att antalet incidenter och olyckor ökat under året jämfört med föregående år. Redan i början av året informerades styrelsen om att nivån och allvarlighetsgraden i tillbud och olyckor ökar. Antalet olyckor med fotgängare inblandat har mer än fördubblats. Även vägtrafikolyckorna, kollisionerna och signalöverträdelser har ökat. I några fall ökar olyckor och tillbud inte bara i relation till 2022 utan även i relation till år 2021. Enligt uppgift kan ökningen av antalet tillbud dock ses som en indikation på ökad rapporteringsbenägenhet bland förarna snarare än ett ökat antal inträffade tillbud, vilket i så fall är en positiv förändring.

Det har framkommit att en spårvagnsförare under året blivit avstängd efter ett drogtest. Efter en tid återinsattes föraren igen i strid med 31 § Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) (2019:113) och enligt uppgift utan någon direkt samverkan med säkerhetsavdelningen. Vi menar att det är ett säkerhetsproblem om ansvariga chefer inom organisationen inte känner till grundläggande säkerhetsföreskrifter och regler. Enligt 12 § lagen om säkerhet vid tunnelbana och spårväg (1990:1157) ska den som är sysselsatt i verksamheten ha god kännedom om de förhållanden, föreskrifter och villkor som gäller för verksamheten och som berör hens arbetsuppgifter.

Olyckor kan inträffa av orsaker som ligger helt bortom bolagets kontroll, men det ökade antalet olyckor tillsammans med förekomsten av en del andra incidenter noteras ändå och påkallar uppmärksamhet.

Bolagets trafiksäkerhets- och trygghetsplan för 2023 observerar risken för olyckor, men med tanke på det ökade antalet olyckor och karaktären på ett par av tillbudena är det vår bedömning att risken för olyckor kan vara i behov av att prioriteras och utökas ytterligare eller i vart fall att det krävs fortsatt hög prioritet när det gäller flertalet av de risker som anges i trafiksäkerhets- och trygghetsplanen.

Vi kommer att fortsätta att följa bolagets arbete med trafiksäkerhetsfrågorna i våra granskningar under kommande år.

2.2 Ekonomi

Bolaget ska se till att verksamheten bedrivs inom de budgeterade ekonomiska ramarna. Bolaget ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomi samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att bolaget har följt upp sin ekonomi kontinuerligt, men att bolaget inte har bedrivit verksamheten inom de budgeterade ekonomiska ramarna för året. Bolagets ekonomi är därmed inte i balans gentemot budgeten. Den mest väsentliga avvikelserna är bolagets underskott när gäller utförandeentreprenadavtalet. Till följd av att bolaget inte kunnat utföra beställd trafik har ett ekonomiskt överskott genererats på trafikavtalet.

2.3 Intern kontroll

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden. Granskningen visar även att den interna kontrollen har följts upp och att bolagets system för styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak har utvärderats.

Vi har i granskningen även uppmärksammat att moderbolaget Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB inom ramen för sin uppsiktsplikt gentemot Göteborgs Spårvägar AB beslutat att:

- inte godkänna statusuppdatering Intern kontrollplan 2023 för Göteborgs Spårvägar AB då Göteborgs Spårvägar AB:s styrelse inte expedierat vare sig den efterfrågade Interna kontrollplanen för 2023 eller någon statusuppdatering av den Interna kontrollplanen 2023
- dotterbolaget Göteborgs Spårvägar AB har gjort avsteg från Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll samt Göteborgs Stads riktlinje för Ägarstyrning.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att bolaget i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning, men i flera avseenden finns problem att hantera framgent. Bland annat när det gäller att genomföra det beställda trafikuppdraget.

Vi gör bedömningen att den interna styrningen och kontrollen i huvudsak är tillräcklig, men att bolaget bör genomföra förbättringar inom de områden som nämns nedan.

Bolaget har angett säkerhet som ett av sina tre kärnvärden, men mot bakgrund av det ökade antalet olyckor behöver bolaget enligt vår bedömning överväga om säkerheten kan ökas ytterligare genom ändrat eller förbättrat säkerhetsarbete.

Mot bakgrund av ovanstående som framkommit i den grundläggande granskningen lämnar vi följande rekommendationer till bolaget:

Bolaget rekommenderas att utvärdera om det finns åtgärder som gör att bolagets arbete med trafiksäkerheten kan förbättras ytterligare.

Se även uppföljning av tidigare granskning under avsnittet 4.1 ekonomi.

3 Bolagets investeringar

Vi har granskat bolagets investeringsprocess. Med detta avser vi hur investeringsprocessen är dokumenterad från planering till beslut samt om styrningen och den interna kontrollen är tillfredsställande.

Syftet har varit att bedöma om bolagets planering, styrning och uppföljning av både pågående och planerade investeringar är ändamålsenlig. Granskningen har genomförts mot bakgrund av bedömningskriterierna risk, kontroll och transparens samt aktuella styrdokument i Göteborgs Stad.

Granskningen har baserat sig på dokumentstudier och intervjuer. Vi har inte gjort någon bedömning av de prioriteringar som ligger till grund för de planerade investeringarna. Vi har inte heller gjort någon bedömning av fördelningen mellan reinvesteringar och nyinvesteringar och inte heller om den tillämpade definitionen av reinvesteringar respektive investeringar är rimligt korrekt.

3.1 Granskningsresultat

Det finns en beskrivning och dokumentation över investeringsprocessen inklusive de olika beslutsstegen. Bolagets övergripande investeringsbudget för 2024 inklusive prognos fastställdes i styrelsen under oktober månad. De olika stegen i investeringsprocessen är dokumenterade och processen innehåller flera beslutssteg innan en enskild investering verkställs.

Utöver själva investeringsbudgeten fastställer bolagets styrelse investeringsbe-
lopp när dessa uppgår till fem miljoner kronor eller mer.

Granskningen visar att bolagets planering sträcker sig fram till 2033, men att merparten av de planerade investeringarna under perioden ligger under de första tre åren. Enligt uppgift finns en större osäkerhet längre fram under den angivna tidsperioden.

Sammanlagt uppgår investeringarna under perioden till 228 miljoner kronor. Den samlade kostnaden är prognostiserad till 399 miljoner kronor. Av dessa utgör 167 miljoner kronor reinvesteringar, det vill säga drygt 70 procent. Rein-
vesteringarna består till stor del av inköp av nya fordon varav flera specialfor-
don som behövs vid bandarbeten. Den andel av investeringarna som inte har ka-
tegoriserats som reinvesteringar uppgår under perioden till 61 miljoner kronor
eller cirka 27 procent.

Vi noterar att bolagets investeringsredovisning i delårsrapport två per augusti inte följer stadens anvisningar. Den redovisning som finns upptagen i rapporten är projektbaserad och behöver kompletteras med en redovisning som motsvarar stadens anvisningar. Verksamhetsåret är grunden för den redovisning som ska upprättas i delårsrapporterna. Kostnader och prognoser ska följa detta årshjul. Ackumulerade kostnader finns upptagna men inte sammanställda för samtliga investeringar utan endast per projekt.

3.2 Bedömning

Vår bedömning är att bolagets planering, styrning och uppföljning av både pågående och planerade investeringar är ändamålsenlig. Vi bedömer dock att investeringsredovisningen i delårsbokslutet per augusti inte motsvarar riktlinjerna i stadens anvisning avseende investeringsredovisningen.

4 Uppföljning av tidigare granskning

I detta avsnitt redogör vi för uppföljningen av de rekommendationer som har lämnats till bolaget tidigare år.

4.1 Ekonomi

Vid utgången av 2022 hade bolaget en obalans gentemot budgeten. Främst gällde detta utförandeavtalet där obalansen bedömdes vara väsentlig. Bolaget fick därför en rekommendation.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att ekonomin är i balans under 2023 och framgent.

Det kan konstateras att bolaget fortsatt uppvisar en obalans när det gäller utförandeentreprenadavtalet. Obalansen i form av ett underskott är större än 5 procent av budgeterat resultat, varför vi betraktar obalansen som väsentlig. Rekommendationen kvarstår.

4.2 Offentlighet och sekretess

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att bolaget följer offentlighetsprincipen och en korrekt tillämpning av sekretesslagstiftningen.

Inom ramen för den grundläggande granskningen har vi följt upp förra årets rekommendation att säkerställa följsamhet gentemot offentlighetsprincipen och en korrekt tillämpning av sekretesslagstiftningen.

Offentlighetsprincipen utgör en grundlagsskyddad rättighet i Sverige och därigenom också en grundprincip när det gäller det demokratiska statskicket.

Under året har vi anonymt begärt ut handlingar från bolaget. Dessa har delvis lämnats ut, men tiden som förflutit från det att vi skickat vår begäran till bolaget till dess att den begärda handlingen lämnats ut har i åtminstone ett fall varit lite för lång. Särskilt med beaktande att i bägge fallen utgjordes begäran av okomplicerade ärenden. Som mest tog det nästan 4 arbetsdagar innan vi erhöll svar.

Utgångspunkten är att en begäran om allmänna handlingar ska hanteras skyndsamt. Rätten att ta del av handlingar regleras i 2 kap.15 §

tryckfrihetsförordningen som säger att en allmän handling som får lämnas ut ska lämnas ut genast eller så snart det är möjligt. Om begäran innebär att en kopia av en handling ska skickas gäller 2 kap. 16 § tryckfrihetsförordningen som säger att en sådan begäran ska hanteras skyndsamt.

Enligt Justitieombudsmannen innebär skyndsamhetskravet att besked i utlämnandefrågan ska lämnas samma dag som en begäran har gjorts. Handlingen eller besked om att handlingen inte lämnas ut på grund av sekretess ska alltså normalt lämnas samma dag som begäran inkommer. Ett dröjsmål på en eller ett par dagar kan enligt Justitieombudsmannen accepteras om särskilda skäl föreligger, såsom om begäran är mycket omfattande eller på annat sätt komplicerad att verkställa.

Vår granskning har visat att för en av de handlingar som lämnades ut innehöll uppgifter som bolaget hade maskerat. Det betyder att sekretess tillämpats. När sekretess tillämpas ska detta framgå med hänvisning till lagrum och dessutom ska en besvärshänvisning medfölja. Både lagrum och besvärshänvisning saknades.

I vår begäran om att få ta del av handlingar efterfrågade vi vid ett tillfälle samtliga under året inkomna visselblåsaranmälningar. Via visselblåsarfunktionen vid stadsledningskontoret har det framkommit att sex visselblåsaranmälningar inkommit till bolaget under 2023. Vi fick dock endast ta del av en anmälan. Det betyder att fem anmälningar inte lämnades ut och att vi inte heller blev upplysta om att det fanns ytterligare anmälningar som vi inte fick ta del av.

Mot bakgrund av ovanstående konstaterar vi att bolagets rutiner när det gäller offentlighet och sekretess inte har fungerat. Rekommendationen från de två senaste årens granskning kvarstår därför.

4.3 Uppföljning av trafiksäkerhet och trafikledning

Lekmannarevisorerna granskade år 2021 trafiksäkerhet och trafikledning. Granskningen ledde till fyra rekommendationer. En av dessa ansågs omhändertagen efter granskningen 2022. När det gällde de tre övriga rekommendationerna gjordes ingen uppföljning under 2022 och rekommendationerna kvarstod därför. Under 2023 har vi följt upp de kvarstående rekommendationerna.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen att genomföra en oberoende utredning av de visselblåsaranmälningar som inkommit som rör säkerhetsfrågor och som samtidigt relaterar till ansvariga personer i bolagets ledning.

Kärnan i rekommendationen handlade om att ansvariga chefer på ledningsnivå inte skall utreda anmälningar som rör deras eget agerande i bolaget och att styrelsen ska tillse att dessa anmälningar utreds på ett sätt som säkerställer oberoende och saklighet. I synnerhet gällde detta anmälningar som rörde säkerhetsfrågor. Det har dock inte inkommit några nya visselblåsaranmälningar under 2023 där just denna fråga aktualiserats och där det samtidigt funnits en begäran om utredning. Vi kan återkomma till frågan om den blir aktuell i framtiden.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att säkerställa att bolaget följer ingångna avtal med trafikkontoret som rör särskild trafikledning och trafiksäkerhet samt åtgärda brister som framkommer i såväl de revisionsrapporter som trafikkontoret ställt samman som i denna granskningsredogörelse.

Under 2021 inträffade ett trafikstopp som omfattade all spårvagnstrafik. Stoppet följde av att trafikledningen slogs ut i samband med ett it-relaterat servicearbete. Granskning vi genomförde med anledning av trafikstoppet visade på en rad brister. Bland annat stor sårbarhet på grund av bristande redundans och bristande kommunikation med Trafikkontoret i anslutning till händelsen.

Enligt lagen om säkerhet vid tunnelbana och spårväg (1990:1157) ingår trafikledning i spårinnehavarens ansvar. Spårinnehavaren äger rätt att överlåta ansvaret för trafikledningsverksamheten som särskild trafikledningsverksamhet. I Göteborg är spårinnehavaren numera stadsmiljönämnden (vid tiden för trafikstoppet trafiknämnden) som i ett avtal med Göteborgs Spårvägar AB har överlåtit den särskilda trafikledningen till Göteborgs Spårvägar AB. För att reglera mål, samverkan, ansvar och åtaganden för den särskilda trafikledningen har ett särskilt avtal upprättats mellan spårinnehavaren och Göteborgs Spårvägar AB. Avtalet omfattar även hur spårinnehavaren och Göteborgs Spårvägar AB ska samverka och vilka åtagande respektive part åtar sig avseende trafikledningsverksamheten.

I årets uppföljning har vi kunnat konstatera att förbättringar och förstärkningar genomförts. Anläggningen vid Göteborgs Spårvägar AB är idag utrustad med en extra UPS¹, vilket ger en ökad driftsäkerhet. Detta utesluter dock inte att en situation som den som inträffade 2021 kan inträffa igen. Men även om en sådan situation skulle inträffa har åtgärder genomförts som rimligen innebär att det finns en bättre beredskap att hantera en likande situation idag. Numera har trafikledningen utrustning som gör det möjligt att leda trafiken från annan plats och övningar har genomförts i syfte att testa olika kritiska scenarier. Utöver detta har enligt uppgift rutiner, dokumentation och annat setts över och förbättrats. Enligt uppgifter från stadsmiljöförvaltningen har samarbetet kring trafikledningsfrågorna förbättrats.

Lekmannarevisorerna rekommenderar styrelsen och vd att stärka arbetet med bolagets riskhantering samt att säkerställa att riskanalyser utformas i enlighet med gällande styrdokument på området.

Vi har i årets uppföljning inte noterat några väsentliga brister vad gäller bolagets riskanalyser eller riskhantering. Vi vill samtidigt framhålla att de iakttagelser som vi gjort under den grundläggande granskningen indikerar att säkerhetsarbetet kan vara i behov av att utvecklas.

---

¹ UPS är en förkortning av "Uninterruptible Power Supply". UPS är ett aggregat som tillhandahåller elström då ett strömavbrott eller andra störningar uppstår.

4.4 Bedömning

Eftersom bolagets obalans gentemot budget är större än fem procent bedöms obalansen som väsentlig. Rekommendationen från föregående år kvarstår.

Bolaget rekommenderas att säkerställa att ekonomin är i balans under 2023 och framgent.

Vidare bedömer vi att den rekommendation som rörde bolagets hantering av offentlighet och sekretess inte har omhändertagits. Rekommendationen kvarstår därför.

Bolaget rekommenderas att säkerställa en korrekt tillämpning av offentlighetsprincipen och sekretesslagstiftningen.

Revisionskontoret bedömer att bolaget har omhändertagit två av de rekommendationer som rörde trafiksäkerhet och trafikledning. Rekommendationerna kvarstår inte.

En tredje rekommendation som rör säkerhet och hanteringen av visselblåsarmälningar utgår eftersom det inte förekommit några fall under året där följsamhet mot vår rekommendation varit aktuell. Om frågan blir aktuell i framtiden kan vi eventuellt återkomma med en förnyad granskning.

Till årsstämman i Göteborgs Symfoniker AB

Org.nr: 556313-1027

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Vi, lekmannarevisorer i Göteborgs Symfoniker AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolagets styrelse och vd har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

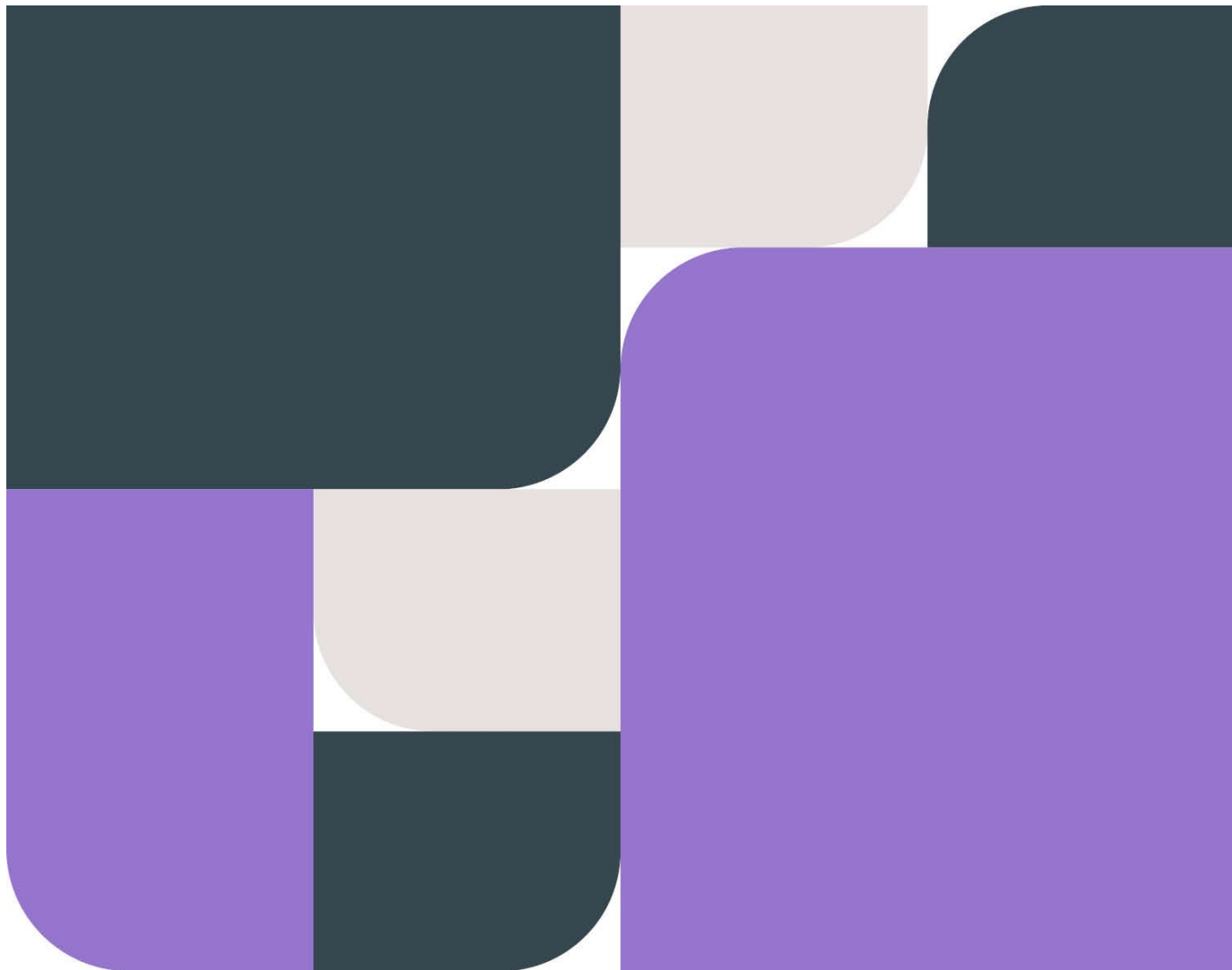
För mer information, se dokumentet ”Göteborgs Symfoniker AB Revisionsrapport – Granskning av verksamhetsåret 2023” med diarienummer REV 2023-00067.

Västra Götalandsregionen

2 februari 2024

Vivi-Ann Nilsson,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Per Waborg,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Revisionsrapport
2024-01-25

Göteborgs Symfoniker AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-01-25

Dokumentnamn: Göteborgs Symfoniker AB – granskning av verksamhetsåret 2023

Diarienummer: REV 2023-00067

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Sammanfattande bedömning	4
Granskning av bolagets uppdrag.....	6
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	8
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	10
Uppföljning av rekommendationer	11
Det kommunala ansvarssystemet.....	12
Om revisionen	13
Regionen i korthet	14

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningarna. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått. Där hittar du också de rekommendationer som vi lämnar med anledning av granskningen.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört. Vi redogör även för den uppföljning av rekommendationer som vi har gjort under 2023.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Granskningen har visat att det finns förbättringsområden avseende uppföljning av regionfullmäktiges prioriterade mål och hanteringen av sammanträdeshandlingar.

På nästa sida hittar du den rekommendation som vi lämnar till bolaget med anledning av granskningen.

Rekommendationer

Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra bolagets verksamheter. I tabellen nedan ser du de rekommendationer som vi lämnar till bolaget i år eller som vi har lämnat tidigare år och som kvarstår.

Tabell 1: Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendation
Granskning av bolagets uppdrag	Revisionen rekommenderar bolaget att tillse att samtliga handlingar görs tillgängliga på bolagets hemsida. (2023)

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- styrt verksamheten utifrån regionfullmäktiges prioriterade mål
- agerat vid bristande måluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring.

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt, däremot finns vissa förbättringsområden. Nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna.

I koncernkontorets anvisning ”Rutin för nämnder och styrelser rapportering till koncernen i månadskommentarer, delårsrapporter och årsredovisning 2023” framgår hur bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges mål ska genomföras. Prioriterade mål ska rapporteras per augusti med en prognos för helåret. Om uppföljningen visar på avvikelse mot mål ska åtgärder för ökad måluppfyllelse redovisas. För fokusområden rapporteras per april status för perioden samt prognos för helåret. Vid bedömning av måluppfyllelse ska följande punkter kommenteras:

- kommentar av utfall
- analys, vid avvikelse förklara orsak till och konsekvenser av att mål inte uppnås
- slutsatser.

Vidare framgår av anvisningen att status på aktiviteter ska anges som pågående, planerad, pausad eller avslutad. En kortfattad redovisning ska lämnas om aktiviteterna genomförs eller har genomförts enligt plan och om önskad effekt uppnås.

Revisionen noterar att bolaget i delårsrapport augusti saknar rapportering av resultat för måluppfyllelse för regionfullmäktigemål i enlighet med

koncernkontorets anvisning. Vi noterar att bolaget följer koncernkontorets anvisning i årsredovisningen.

I bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska tillse att samtliga dagordningar, protokoll och handlingar till styrelsens sammanträden ska finnas tillgängliga på bolagets hemsida. Detta gäller dock endast om det kan ske utan hinder av författningsreglerad sekretess eller gällande personuppgiftslagstiftning.

Granskningen har visat att handlingar saknas på bolagets hemsida. Det går inte heller att utläsa från hemsidan om bolaget har avstått från att publicera handlingar på grund av författningsreglerad sekretess.

Då en majoritet av bolagets handlingar saknas på hemsidan bör hanteringen ses över för att överensstämja med instruktionen i ägardirektivet. I de fall då bolaget avstår från att publicera handlingar med hänvisning till författningsreglerad sekretess bör det framgå på hemsidan att sådant är fallet, med förtydligande om att handlingar som inte publiceras fortfarande kan begäras ut.

Rekommendationer

Revisionen rekommenderar bolaget att tillse att samtliga handlingar görs tillgängliga på bolagets hemsida.

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås.

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Granskningen har dock visat att det finns utmaningar kopplat till detta område och nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna.

Granskningen av bolagets måluppfyllelse kopplat till ekonomi utgår från regionfullmäktiges mål om ett ekonomiskt resultat som är positivt eller åtminstone i balans.

Enligt delårsrapport för augusti uppger bolaget att prognosen för helåret är minus 1.3 miljoner kronor. Efter åtgärder under hösten visar årsredovisningen att styrelsen för verksamhetsåret 2023 har en ekonomi i balans.

Av vår granskning framgår att styrelsen i detaljbudget för 2023 har beslutat om ett balanserat ekonomiskt mål men samtidigt uppgett att de i verkligheten anser sig vara underfinansierade med fem miljoner kronor. I samband med beslutet ansökte styrelsen till ägaren om att få lösa upp obeskattade reserver på summan fem miljoner kronor, vilket beviljades av regionfullmäktige i april 2023.

Granskningen visar att bolaget har redogjort för sina ekonomiska utmaningar och åtgärder som vidtas både i delårsrapportering och årsredovisning samt i samtal med ägaren och kulturnämnden under året. Av vår granskning framgår även att styrelsen har fått en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning i enlighet med styrelsens arbetsordning och instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelse och vd samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.

I slutet av året uppdrog styrelsen åt vd att ta fram förslag på åtgärder som långsiktigt anpassar verksamhetens kostnader till förväntade intäkter samt en konsekvensanalys av dessa åtgärder. Enligt bolagets analys går det inte att genomföra fler besparingar än de som redan genomförts under året utan att det medför stora avsteg från bolagets uppdrag. För att få en budget i balans så beslutade styrelsen därför om att tillskriva ägaren om att även under år 2024 få använda obeskattade reserver om fem miljoner kronor.

Vår granskning har visat att om inte ytterligare medel tillförs eller större strukturella förändringar görs, är prognosen att den negativa utvecklingen fortsätter och skapar en svår situation för bolaget framgent.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen.

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Under rubriken ”Uppföljning av rekommendationer” redogör vi för de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna.

I Principer för styrning av kommun- och regionägda bolag¹ framgår att styrelsen årligen ska utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska minst omfatta om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning. Styrelsen ska även årligen utvärdera vd:s insatser varvid endast styrelseledamöterna ska närvara.

Bolaget har uppgett att en utvärdering av styrelsens eget arbete är inplanerad till våren 2024. Vi ser positivt på att bolaget planerar att genomföra denna utvärdering.

---

¹ Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag, Sveriges Kommuner och Regioner från 2020.

Uppföljning av rekommendationer

Ibland resulterar våra granskningar i rekommendationer och kritik. När detta händer följer vi i regel upp det nästa år. I det här avsnittet redogör vi för den uppföljning som vi har genomfört i år.

Uppföljning av styrning och intern kontroll

Revisionen granskade styrning och intern kontroll 2022. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendation till bolaget:

Revisionen rekommenderar bolaget att beskriva kontrollmiljön och utveckla riskanalysarbetet.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom intervjuer och dokumentgranskning.

Revisionen noterar att en dokumenterad kontrollmiljö finns inlagd i Plan & styr. Enligt protokoll från styrelsens sammanträde i juni diskuterades värdering av risker och styrelsen efterfrågade att tydligt och detaljerat få se de åtgärder som görs inför beslut om internkontrollplan 2024. Bolaget har uppgett att ett arbete pågår med att ta fram dokumenterade rutiner för riskanalysarbetet.

Granskningen visar även att styrelsen vid sammanträde i november diskuterat risker inför beslut om internkontrollplan. Varje ledamot har uppmanats lämna in sin prioritering av risker inför beslut om internkontrollplan i december.

Revisionen bedömer att bolaget har tagit hand om rekommendationen om att beskriva kontrollmiljön och utveckla riskanalysarbetet.

Vi kommer att fortsätta följa styrelsens arbete med styrning och intern kontroll under 2024.

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmanarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisions sed i kommunal verksamhet. God revisions sed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisions sed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisions sed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.

Till årsstämman i GöteborgsOperan AB

Org.nr: 556121-7828

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Vi, lekmannarevisorer i GöteborgsOperan AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är vår bedömning att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

I övrigt bedömer vi att bolaget inte fullt inte har skött verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Resultat för verksamhetsåret 2023 är minus 19 miljoner kronor vilket innebär att bolaget inte har en ekonomi i balans.

Vi lämnar två rekommendationer med anledning av granskningen. För mer information, se dokumentet ”Revisionsrapport – Granskning av verksamhetsåret 2023” med diarienummer REV 2023-00066

Västra Götalandsregionen

2 februari 2024

Marie Engström Rosengren,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Elving Andersson,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Revisionsrapport
2024-01-25

GöteborgsOperan AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-01-25

Dokumentnamn: GöteborgsOperanAB – granskning av verksamhetsåret 2023

Diarienummer: REV 2023-00066

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Sammanfattande bedömning	4
Granskning av bolagets uppdrag	6
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	8
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	9
Granskning av det förebyggande arbetet mot oegentligheter	10
Uppföljning av rekommendationer	12
Det kommunala ansvarssystemet.....	16
Om revisionen	17
Regionen i korthet	18

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningarna. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått. Där hittar du också de rekommendationer som vi lämnar med anledning av granskningen.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört. Vi redogör även för den uppföljning av rekommendationer som vi har gjort under 2023.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är vår bedömning att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

I övrigt bedömer vi att bolaget inte fullt inte har skött verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Resultat för verksamhetsåret 2023 är minus 19 miljoner kronor vilket innebär att bolaget inte har en ekonomi i balans.

Vår granskning har visat att om inte ytterligare medel tillförs eller större strukturella förändringar görs, är prognosen att den negativa utvecklingen fortsätter och skapar en utomordentlig svår situation för bolaget framgent.

Nedan hittar du de rekommendationer som vi lämnar till bolaget med anledning av granskningen.

Rekommendationer

Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra bolagets verksamheter. I tabellen nedan ser du de rekommendationer som vi lämnar till bolaget i år eller som vi har lämnat tidigare år och som kvarstår.

Tabell 1: Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendation
Uppföljande granskning av ekonomistyrning	Revisionen rekommenderar bolaget att mer aktivt verka för att komma till rätta med de brister som lekmannarevisorerna har noterat avseende de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna (2020).
Granskning av det förebyggande arbetet kring oegentligheter	Revisionen rekommenderar bolaget att utveckla sitt förebyggande arbete mot oegentligheter (2023).

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- styrt verksamheten utifrån regionfullmäktiges prioriterade mål
- agerat vid bristande måluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring.

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Granskningen visar dock att det finns förbättringsområden. Nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna.

I bolagets ägardirektiv framgår att styrelsen årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, ska redovisa hur verksamheten har bedrivits och utvecklats i relation till de mål som angivits i bolagsordning, regionfullmäktiges budget samt av uppdragsgivaren.

I koncernkontorets anvisning ”Rutin för nämnder och styrelser rapportering till koncernen i månadskommentarer, delårsrapporter och årsredovisning 2023” framgår hur bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges mål ska genomföras.

Prioriterade mål ska rapporteras per augusti med en prognos för helåret. Om uppföljningen visar på avvikelse mot mål ska åtgärder för ökad måluppfyllelse redovisas. För fokusområden rapporteras per april status för perioden samt prognos för helåret. Vid bedömning av måluppfyllelse ska följande punkter kommenteras:

- kommentar av utfall
- analys, vid avvikelse förklara orsak till och konsekvenser av att mål inte uppnås
- slutsatser.

Vidare framgår av anvisningen att status på aktiviteter ska anges som pågående, planerad, pausad eller avslutad.

Revisionen noterar att bolaget i delårsrapporten saknar resultat för måluppfyllelse för respektive regionfullmäktigemål i enlighet med koncernkontorets anvisning.

Vi noterar att bolaget följer koncernkontorets anvisning i årsredovisningen 2023.

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås.

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering.

Resultat för verksamhetsåret 2023 är minus 19 miljoner kronor och vi bedömer att bolaget inte har en ekonomi i balans. Nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna.

Granskningen av bolagets måluppfyllelse kopplat till ekonomi utgår från regionfullmäktiges mål om ett ekonomiskt resultat som är positivt eller åtminstone i balans.

Av delårsrapporten per augusti månad 2023 framgår en helårsprognos om minus 11 miljoner kronor.

Resultat för verksamhetsåret 2023 är minus 19 miljoner kronor.

Under rubriken ”Uppföljning av rekommendation avseende ekonomistyrning” redogör vi för de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen.

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig. Granskningen visar dock att det finns förbättringsområden och nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna.

I Principer för styrning av kommun- och regionägda bolag¹ framgår att styrelsen årligen ska utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska minst omfatta om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning. Styrelsen ska även årligen utvärdera vd:s insatser varvid endast styrelseledamöterna ska närvara.

Av våra intervjuer med ansvariga tjänstepersoner framgår att styrelsen kontinuerligt utvärderar vd:s arbete och styrelsens eget arbete. Granskningen visar dock det att det varit svårt att hitta någon dokumentation som styrker att ovanstående har utförts i enlighet med principerna ovan.

Under rubriken ”Uppföljning av grundläggande granskning avseende intern styrning och kontroll” samt ”Granskning av det förebyggande arbetet mot oegentligheter” redogör vi för övriga iakttagelser och bedömningarna inom området styrning, uppföljning och intern kontroll”.

---

¹ Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag, Sveriges Kommuner och Regioner från 2020

Granskning av det förebyggande arbetet mot oegentligheter

Revisionen har granskat regionens förebyggande arbete mot oegentligheter. Granskningen har avrapporterats i en separat rapport som blev klar i den 29 november 2023. Rapporten hittar du på www.vgregion.se/revision.

Syftet med granskningen var att bedöma om styrelserna säkerställt en tillräcklig styrning och intern kontroll för att förebygga oegentligheter i sina verksamheter.

Vårt fokus i granskningen har varit att bedöma styrelsernas utformning av styrning och intern kontroll när det gäller det förebyggande arbetet mot oegentligheter. Vi har alltså inte fokuserat på att upptäcka tecken på, eller förekomst av, oegentligheter. Granskningen har inte heller omfattat välfärdsbrottslighet.

Granskningen omfattade:

- regionstyrelsen
- styrelsen för fastighet, stöd och service
- styrelsen för Göteborgsoperan AB.

Bakgrund

Offentlig verksamhet bygger på demokrati, rättssäkerhet, effektivitet och förtroende. En viktig del för regionen, när det gäller förtroendefrågan, är att arbeta aktivt mot oegentligheter.

Oegentligheter är ett övergripande begrepp för oönskade beteenden, som exempelvis korruption och förtroendeskadligt agerande. Det kan till exempel handla om avsiktliga eller oavsiktliga fel i beslutsfattande och myndighetsutövning.

Resultat

Revisionen bedömer att Göteborgsoperan delvis har säkerställt en tillräcklig styrning och intern kontroll för att förebygga oegentligheter i verksamheten. Nedan går vi igenom det viktigaste som har kommit fram i granskningen.

Granskningen visade att bolaget har brister i sin styrning och interna kontroll när det gäller att förebygga oegentligheter. Det innebär att riskerna

för oegentligheter ökar, vilket i sin tur kan leda till att förtroendet för regionen påverkas. Det innebär också att det kan leda till ekonomisk skada för regionen.

Bolaget behöver utveckla arbetet med att förebygga, upptäcka och förhindra oegentligheter i flera delar, men det finns tre delar som vi särskilt vill lyfta fram:

- Bolaget behöver utveckla de dokument som styr det förebyggande arbetet mot oegentligheter. Granskningen visade att Göteborgsoperan har tagit fram dokument som styr det egna arbetet med att förebygga oegentligheter men då endast till viss del.
- Bolagets riskhantering för oegentligheter behöver utvecklas. Granskningen visade att bolaget saknar en samlad bild över vilka den egna verksamhetens risker är och inom vilka områden de finns. Det innebär att det saknas en viktig och grundläggande del i deras förebyggande arbete mot oegentligheter. Det gör även att det är svårt för oss att bedöma om riskerna för oegentligheter blir tillräckligt belysta och om de hanteras tillräckligt väl.
- Bolaget behöver se till att uppföljningen av det förebyggande arbetet mot oegentligheter genomförs och att det återrapporteras. Granskningen visade att Göteborgsoperan gör viss uppföljning av det förebyggande arbetet mot oegentligheter men inte på ett systematiskt och samlat sätt. Vi kan därmed inte bedöma om den är tillräcklig.

Rekommendationer

Nedan hittar du den rekommendation vi lämnade till bolaget med anledning av granskningen av det förebyggande arbetet mot oegentligheter.

Revisionen rekommenderar bolaget att

- utveckla sitt förebyggande arbete mot oegentligheter.

Uppföljning av rekommendationer

Ibland resulterar våra granskningar i rekommendationer och kritik. När detta händer följer vi i regel upp det nästa år. I det här avsnittet redogör vi för den uppföljning som vi har genomfört i år.

Uppföljning av grundläggande granskning avseende intern kontroll

Revisionen granskade intern kontroll 2022. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendation till bolaget:

Revisionen rekommenderar bolaget att utveckla arbetet med internkontrollplanen samt uppföljningen i syfte att omhänderta de förbättringsområden som har framkommit i granskningen. (2022)

Revisionen hade i tidigare års granskning bedömt att hela styrelsen inte varit tillräcklig delaktig i framtagande av bolagets riskanalys. Vidare bedömde revisionen att det inte fanns några formaliserade riktlinjer eller rutiner för hur arbetet med riskanalys och internkontrollplan skulle genomföras, följas upp och rapporteras till styrelsen.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom dokumentstudier samt intervjuer med delar av bolagsledningen.

Vår granskning visar att bolagets strategiska ledningsgrupp har genomfört en omfattande riskanalys under ledning av en konsultfirma. Utifrån riskanalysen upprättades därefter en internkontrollplan. Vi har noterat att bolagets riskanalys med internkontrollplan för 2024 fastställdes i december 2023. Uppföljning av internkontrollplan 2023 gjordes på samma styrelsemöte.

Bolaget har en ny styrelse på plats varför styrelsen/ledningen i år har gjort extrainsatser för att introducera samtliga styrelsemedlemmar i bolagets arbete.

Revisionen har under året haft möte med bolagets presidium där frågan om bolagets risker har behandlats. Vid intervjuer med berörda tjänstepersoner har framkommit att bolaget har ett väletablerat arbetssätt för arbetet med riskanalys och internkontrollplan. Denna är dock inte dokumenterad.

Revisionen bedömer att bolaget har tagit hand om rekommendationen.

Uppföljning av rekommendation avseende arbetsmiljöarbete

Revisionen granskade arbetsmiljö 2021. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendationer till bolaget:

Revisionen rekommenderar bolaget att utveckla processen avseende systematisk arbetsmiljö för att ge skyddsombuden goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

Revisionen rekommenderar bolaget att stärka samordningen kring bolagsövergripande arbetsmiljöinsatser avseende information och dokumentation.

Vi har i år följt upp rekommendationerna genom dialog med HR-chef samt vice vd.

Av våra intervjuer framgår att vid nyanställning får samtliga arbetstagare en genomgång av vilka rutiner och regler som gäller inom HR-området. Under HR:s sida på bolagets samarbetsyta finns information om hur man går till väga för att anmäla tillbud och olyckor. Vidare lämnas information till medarbetarna en gång i halvåret på bolagets arbetsplatsträffar vad gäller information om vikten att rapportera tillbud.

I granskningen har vi även tagit del av bolagets rutin för tillbudsanmälan, exempel på uppgiftsfördelning mellan chefer samt utförd riskrund för ett stort projekt.

Vi har också tagit del av bolagets struktur för arbetsmiljö- och skyddskommitté, vars uppdrag är att stödja linje- och projektorganisationens arbetsmiljöarbete samt ha en övervakande, uppföljande och rådgivande uppgift. Några av punkterna som enligt uppgift avhandlas i kommittén är bland annat handlingsplaner för systematiskt arbetsmiljöarbete, prioritering av de årliga arbetsmiljöåtgärderna, riskbedömning samt uppföljning av detta samt genomgång av tillbuds- och olycksstatistik med mera.

Revisionen bedömer att bolaget har tagit hand om rekommendationerna.

Uppföljning av granskning avseende ekonomistyrning

Revisionen granskade ekonomistyrning 2020. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendation till bolaget:

Revisionen rekommenderar bolaget att mer aktivt verka för att komma till rätta med de brister som lekmannarevisorerna har noterat avseende de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom dokumentstudier samt intervjuer med dels bolagsledningen, dels bolagets presidium.

Av vår granskning framgår att styrelsen för bolaget har fått en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning i enlighet med styrelsens arbetsordning och instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelse och vd samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.

Granskningen har visat att styrelsen har upprättat detaljbudget och övrig ekonomisk rapportering enligt regionens tidplan. Bolaget använder plan och styr för den rapportering som regionen kräver.

Vid intervju med presidiet framkommer att bolaget har löpande dialog med kulturnämnden samt ägarutskottet om bolagets ekonomiska ställning och utmaningar framgent. Vidare framgår att bolagsledningen även för dialog med Koncernkontoret gällande bolagets egenfinansiering.

I delårsrapport per augusti 2023, som fastställdes av styrelsen i september 2023, framgår bolagets ekonomiska utmaningar och vilka åtgärder som vidtagits för att bibehålla en ekonomi i balans. Exempel på åtgärder som nämns är:

- höga krav på egenfinansiering som en viktig del för att ha en ekonomi i balans
- krav på att befintliga resurser ska räcka till för de föreställningar och aktiviteter som planeras samt
- att anställningsprövningar och analys innan återrekryteringar/nyanställningar får genomföras.

Av delårsrapporter per augusti månad 2023 framgår en helårsprognos om minus 11 miljoner kronor.

På samma styrelsemöte tar styrelsen beslut om att nyttja obeskattade reserver med fem miljoner kronor för att täcka ökade fastighetskostnader 2023. Begäran har godkänts av regionstyrelsen.

I början av november fastställde styrelsen att ge vd i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan med anpassning till rådande ekonomiskt läge som möjliggör fortsatt utveckling. Av våra intervjuer med ledningen framförs att detta ska ske inom befintligt uppdrag utan att göra avkall på den konstnärliga kvaliteten. Åtgärdsplanen ska presenteras för styrelsen i januari 2024 och beslut tas i början av februari.

Av våra intervjuer framgår att bolagsledningen har tagit fram en organisation för framtagande av åtgärdsplanen där en arbetsgrupp, styrgrupp och beslutsorganisation samt referenspersoner träffas på veckobasis för att jobba med åtgärdsplanen. Arbetet behandlar följande områden:

- intäkter
- verksamhetsförändringar och produktionsbudgetar
- fasta driftskostnader och övriga besparingar samt
- organisation, medarbetare och löner.

Revisionen noterar att arbetet har fortskridit enligt plan och vi har tagit del av ett utkast till åtgärdsförslag som föreligger i åtgärdsplanen.

Bolaget budgeterar ett underskott 2024 om cirka 30 miljoner kronor, vilket innebär en risk att bolagets egna kapital kommer att förbrukas under 2024. Med bakgrund av det här beslutade styrelsen i december att ansöka till regionstyrelsen om utförande av kapitaltäckningsgarantin då risk föreligger att halva aktiekapitalet förbrukas under 2024 och därmed riskerar bolaget att upprätta en kontrollbalansräkning. I hemställan framgår också att åtgärdsprogrammet inte kommer få full effekt 2024.

Vår granskning har visat att om inte ytterligare medel tillförs eller större strukturella förändringar görs, är prognosen att den negativa utvecklingen fortsätter och skapar en utomordentligt svår situation för bolaget framgent.

Revisionen bedömer att bolaget delvis har tagit hand om rekommendationen då utmaningarna avseende de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna fortsatt kvarstår.

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmanarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisions sed i kommunal verksamhet. God revisions sed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisions sed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisions sed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.

Till årsstämman i Netwest Sweden AB

Org.nr: 559028-5655

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Jag, lekmannarevisor i Netwest Sweden AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Mitt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Jag bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som omfattas av granskningen.

Västra Götalandsregionen
22 februari 2024

Carina Gustavsson
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Revisionsrapport
2024-02-12

Netwest Sweden AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-02-12

Dokumentnamn: Netwest Sweden AB– granskning av verksamhetsåret 2023

Diarienummer: REV 2023-00071

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Sammanfattande bedömning	4
Granskning av bolagets uppdrag	5
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	6
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	7
Det kommunala ansvarssystemet.....	8
Om revisionen	9
Regionen i korthet	10

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningarna. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått. Där hittar du också de rekommendationer som vi lämnar med anledning av granskningen.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- agerat vid bristande måluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmannarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmannarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisions sed i kommunal verksamhet. God revisions sed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisions sed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisions sed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.

Till årsstämman i Regionteater Väst AB

Org.nr: 556609-7837

Till regionfullmäktige i Västra Götalandsregionen
samt kommunfullmäktige i Uddevalla kommun för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Vi, lekmannarevisorer i Regionteater Väst AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolagets styrelse och vd har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

För mer information, se dokumentet ”Regionteater Väst AB Revisionsrapport – Granskning av verksamhetsåret 2023” med diarienummer REV 2023-00069.

Västra Götalandsregionen
30 januari 2024

Bo-Lennart Bäcklund,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Carl-Johan Sernestrand,
lekmannarevisor utsedd
av kommunfullmäktige

Revisionsrapport
2024-01-26

Regionteater Väst AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-01-26

Dokumentnamn: Regionteater Väst AB – granskning av verksamhetsåret 2023

Diarienummer: REV 2023-00069

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen.

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Sammanfattande bedömning	4
Granskning av bolagets uppdrag.....	6
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	8
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	9
Uppföljning av rekommendationer	10
Det kommunala ansvarssystemet.....	12
Om revisionen	13
Regionen i korthet	14

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningarna. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått. Där hittar du också de rekommendationer som vi lämnar med anledning av granskningen.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört. Vi redogör även för den uppföljning av rekommendationer som vi har gjort under 2023.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Granskningen har visat att det finns förbättringsområden avseende uppföljning av regionfullmäktiges prioriterade mål, hantering av sammanträdeshandlingar samt avseende uppföljning av intern kontroll.

På nästa sida hittar du de rekommendationer som vi lämnar till bolaget med anledning av granskningen.

Rekommendationer

Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra bolagets verksamheter. I tabellen nedan ser du de rekommendationer som vi lämnar till bolaget i år eller som vi har lämnat tidigare år och som kvarstår.

Tabell 1: Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendation
Granskning av bolagets uppdrag	Revisionen rekommenderar bolaget att tillse att samtliga handlingar görs tillgängliga på bolagets hemsida. (2023)
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	Revisionen rekommenderar bolaget att utveckla uppföljningen av internkontrollplanen. (2022)

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- styrt verksamheten utifrån regionfullmäktiges prioriterade mål
- agerat vid bristande måluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt, däremot finns vissa förbättringsområden. Nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna.

I bolagets ägardirektiv framgår att styrelsen årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, ska redovisa hur verksamheten har bedrivits och utvecklats i relation till de mål som angivits i bolagsordning, regionfullmäktiges budget samt av uppdragsgivaren.

I koncernkontorets anvisning ”Rutin för nämnder och styrelsers rapportering till koncernen i månadskommentarer, delårsrapporter och årsredovisning 2023” framgår hur bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges mål ska genomföras. Prioriterade mål ska rapporteras per augusti med en prognos för helåret. Om uppföljningen visar på avvikelse mot mål ska åtgärder för ökad måluppfyllelse redovisas. För fokusområden rapporteras per april status för perioden samt prognos för helåret. Vid bedömning av måluppfyllelse ska följande punkter kommenteras:

- kommentar av utfall
- analys, vid avvikelse förklara orsak till och konsekvenser av att mål inte uppnås
- slutsatser.

Vidare framgår av anvisningen att status på aktiviteter ska anges som pågående, planerad, pausad eller avslutad. En kortfattad redovisning ska

lämnas om aktiviteterna genomförs eller har genomförts enligt plan och om önskad effekt uppnås.

Revisionen noterar att bolaget i delårsrapport per augusti saknar rapportering av resultat för måluppfyllelse för regionfullmäktigemål i enlighet med koncernkontorets anvisning. Vi noterar att bolaget följer koncernkontorets anvisning i årsredovisningen.

I bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska tillse att samtliga dagordningar, protokoll och handlingar till styrelsens sammanträden ska finnas tillgängliga på bolagets hemsida. Detta gäller dock endast om det kan ske utan hinder av författningsreglerad sekretess eller gällande personuppgiftslagstiftning.

Granskningen har visat att handlingar endast delvis publiceras på bolagets hemsida. Det går inte heller att utläsa från hemsidan om bolaget har avstått från att publicera handlingar på grund av författningsreglerad sekretess.

Då en majoritet av bolagets handlingar saknas på hemsidan bör hanteringen ses över för att överensstämja med instruktionen i ägardirektivet. I de fall då bolaget avstår från att publicera handlingar med hänvisning till författningsreglerad sekretess bör det framgå på hemsidan att sådant är fallet, med förtydligande om att handlingar som inte publiceras fortfarande kan begäras ut.

Rekommendationer

Revisionen rekommenderar bolaget att tillse att samtliga handlingar görs tillgängliga på bolagets hemsida.

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås.

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Enligt styrelsens arbetsordning, fastställd av styrelsen i maj 2023, ska styrelsen fastställa delårsrapport för första och andra delårsbokslutet. I regionens rutin för nämnders och styrelser rapportering till koncernen i månadscommentar, delårsrapport och årsredovisning 2023 framgår att styrelsen ska besluta om delårsrapport april senast den 22 maj 2023 och delårsrapport augusti senast den 22 september 2023.

Revisionen noterar dock att styrelsen inte formellt fastställt delårsrapporteringen för april och augusti i enlighet med styrelsens arbetsordning och regionens rutin för nämnders och styrelser rapportering.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen.

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig. Granskningen visar dock att det finns förbättringsområden.

Under rubriken ”Uppföljning av rekommendationer” redogör vi för de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna.

I Principer för styrning av kommun- och regionägda bolag¹ framgår att styrelsen årligen ska utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska minst omfatta om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning. Styrelsen ska även årligen utvärdera vd:s insatser varvid endast styrelseledamöterna ska närvara.

Bolaget har uppgett att en utvärdering av styrelsens eget arbete och verkställande direktörens insatser är inplanerad till i maj 2024. Vi ser positivt på att bolaget planerar att genomföra denna utvärdering.

---

¹ Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag, Sveriges Kommuner och Regioner 2020.

Uppföljning av rekommendationer

Ibland resulterar våra granskningar i rekommendationer och kritik. När detta händer följer vi i regel upp det nästa år. I det här avsnittet redogör vi för den uppföljning som vi har genomfört i år.

Uppföljning av rekommendationer avseende styrning och intern kontroll

Revisionen granskade styrning och intern kontroll 2022. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendationer till bolaget:

- Revisionen rekommenderar bolaget att utveckla arbetet med riskanalys och internkontrollplan.
- Revisionen rekommenderar bolaget att utveckla uppföljningen av internkontrollplan.

Vi har i år följt upp rekommendationerna genom dialog med vd och ekonomichef samt dokumentgranskning.

Revisionen genomförde i juni en workshop med tema intern kontroll tillsammans med bolaget för att gå igenom de rekommendationer som lämnats. Vid workshopen framkom att bolaget använt två olika dokument för sin internkontrollplan, där det som gått till styrelsen varit mer detaljerat i sin utformning än vad som rapporterats in till regionen.

Vid intervju i november uppgav bolaget att de under innevarande år arbetat vidare med de synpunkter som revisionen lämnat avseende den interna kontrollen och att avsikten för kommande år är att avgränsa och konkretisera internkontrollplanen ytterligare. Bolaget uppgav också att diskussion har förts om att tidigarelägga processen med riskanalys och intern kontroll kommande år i syfte att följa budgetåret i enlighet med Policy för styrning i Västra Götalandsregionen².

I vår granskning har vi sett att styrelsen fattade beslut om internkontrollplan för 2024 i december 2023. Revisionen noterar att styrelsens internkontrollplan för 2024 är mer avgränsad och konkretiserad jämfört med föregående år.

Revisionen bedömer därför att bolaget har tagit hand om

---

² Policy för Styrning i Västra Götalandsregionen 2023-2026, RS 2022-03751.

rekommendationen ”Utveckla arbetet med riskanalys och internkontrollplan”.

Vad gäller den andra rekommendationen avseende uppföljningen av internkontrollplan har framkommit att uppföljning av intern kontroll är en stående punkt vid bolagets sammanträden. Det framgår dock inte av protokollen vilka kontroller som gjorts och återrapporterats vid vilket sammanträde.

I bolagets uppföljning av intern kontroll 2023 som färdigställdes i Plan & styr i december 2023 uppger bolaget att de löpande under året rapporterar eventuella avvikelser och händelser utifrån beslutad internkontrollplan både i Plan & styr samt vid styrelsemöten, men att det under 2023 inte funnits några sådana att rapportera.

Revisionen noterar dock att det inte heller i uppföljningen i Plan & styr framgår vilka kontroller som gjorts eller resultatet av dessa, utöver informationen om att inga avvikelser har noterats.

Vi har utöver ovanstående särskilt efterfrågat ytterligare dokumentation kring uppföljning av kontrollerna som återfinns i internkontrollplanen men inte fått någon dokumentation där detta framgår.

Revisionen bedömer därför att bolaget inte har tagit hand om rekommendationen ”Utveckla uppföljningen av internkontrollplan”. Det finns förbättringsområden avseende den återrapportering som ges till styrelsen och rapporteras i Plan & styr.

Vi ser positivt på de utvecklingsinsatser som gjorts under året och fortsätter följa styrelsens arbete med intern kontroll under 2024 då vissa förbättringsområden fortfarande kvarstår.

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmanarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisions sed i kommunal verksamhet. God revisions sed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisions sed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisions sed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.

Till årsstämman i Turistrådet Västsverige AB

Org.nr: 556459-4538

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Vi, lekmannarevisorer i Turistrådet Västsverige AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolagets styrelse och vd har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

För mer information, se dokumentet ”Revisionsrapport – Granskning av verksamhetsåret 2023” med diarienummer REV 2023-00068.

Västra Götalandsregionen
2 februari 2024

Bo-Lennart Bäcklund
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Anne-Lie Sundling
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Revisionsrapport
2024-01-23

Turistrådet Västsverige AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-01-23

Dokumentnamn: Turistrådet Västsverige AB – granskning av verksamhetsåret 2023

Diarienummer: REV 2023-00068

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Sammanfattande bedömning	4
Granskning av bolagets uppdrag	6
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	7
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	8
Granskning av reseräkningar	9
Det kommunala ansvarssystemet.....	12
Om revisionen	13
Regionen i korthet	14

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningarna. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått. Där hittar du också de rekommendationer som vi lämnar med anledning av granskningen.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Granskningen visar dock att det finns förbättringsområden inom reseräkningar.

Nedan hittar du den rekommendationen som vi lämnar till bolaget med anledning av granskningen.

Rekommendationer

Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra bolagets verksamheter. I tabellen nedan ser du den rekommendationen som vi lämnar till bolaget i år eller som vi har lämnat tidigare år och som kvarstår.

Tabell 1: Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendation
Granskning av reseräkningar	Revisionen rekommenderar bolaget att säkerställa att det finns en följsamhet och en uppföljning av regionens rese- och mötespolicy och riktlinje för möten och tjänsteresor (2023).

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- styrt verksamheten utifrån regionfullmäktiges prioriterade mål
- agerat vid bristande måluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Granskningen visar dock att det finns förbättringsområden, under rubriken ”granskning av reseräkningar” redogör vi för de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna.

I Principer för styrning av kommun- och regionägda bolag¹ framgår att styrelsen årligen ska utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska minst omfatta om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning. Styrelsen ska även årligen utvärdera vd:s insatser varvid endast styrelseledamöterna ska närvara.

Granskningen visar att styrelsen inte utvärderar sitt eget arbete, inte heller utvärderar styrelsen vd:s insatser i enlighet med ovan.

---

¹ Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag, Sveriges Kommuner och Regioner från 2020

Granskning av reseräkningar

Under 2023 granskade revisionen reseräkningar inom Västra Götalandsregionen.

Syftet med granskningen var att bedöma om bolaget har säkerställt att det finns en följsamhet till regionens bestämmelser avseende reseräkningar.

Granskningen omfattade dokumentstudier av policy och riktlinjer och intervju med bolagets vice vd. Vidare har vi ställt kompletterande frågor till ekonomiansvarig inom bolaget.

Bolagets reseräkningar har även begärts in för perioden januari-september 2023. Utifrån det här gjordes ett urval av sex reseräkningar från personer, vars totala resekostnader översteg niotusen kronor. Detta innebär att vi har granskat ett begränsat urval av samtliga resor genomförda under denna period.

Bakgrund

Under de senaste åren har kraven på god intern kontroll inom offentlig verksamhet ökat. Inom offentligt ägd verksamhet förvaltas medel och resurser för annans räkning och det är därför av stor betydelse att förtroendet för verksamheten är högt hos allmänheten. I samband med resor kan felaktigheter eller oklara syften orsaka förtroendeskador som indirekt drabbar både anställda och förtroendevalda i Västra Götalandsregionen. Det påverkar även den allmänna tilltron till offentligt finansierade verksamheter, även om det ofta rör sig om relativt små felaktigheter i monetära termer. Ur det perspektivet utgör resor ett område där det är särskilt viktigt med en god intern kontroll.

Regionens rese- och mötespolicy beskriver hur anställda bör agera för att resa ekonomiskt, säkert och miljöanpassat i tjänsten.

Resultat

Vi bedömer att det delvis finns en följsamhet till regionens policy och riktlinjer för resor i tjänsten. Stickprovsgranskningen visar att det i underlagen saknas motivering till att privat bil använts samt att regionens upphandlade leverantörer inte alltid används.

Vidare är vår bedömning att bolaget inte har säkerställt att det finns en ändamålsenlig uppföljning av regionens rese- och mötespolicy och riktlinje för möten och tjänsteresor

Nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna.

Västra Götalandsregionens rese- och mötespolicy med tillhörande riktlinje beskriver att tjänsteresor ska ske så resurseffektivt som möjligt med hänsyn till trafiksäkerhet, miljöaspekter och ekonomi. Vid användning av privat bil ska skäl anges och vara godkända av chef. Om externa leverantörer av lokaler, resor och logi måste användas, ska dessa alltid bokas via regionens upphandlade leverantörer.

Regionens policy för representation beskriver att representationen alltid ska ha ett samband med, och värde för, verksamheten. Representanter från VGR ska agera professionellt och förtroendeingivande.

Vår granskning har visat att bolaget använder sig av regionens rese- och mötespolicy med tillhörande riktlinjer. Av våra intervjuer framgår att information om policyn och riktlinjen får medarbetarna i samband med sin anställning och vid bolagets informationsmöte vartannat år.

Medarbetarna bokar sina resor via regionens resesystem och ska använda sig av kollektivtrafik eller poolbilarna i Regionens hus. I de fall kollektivtrafik inte är möjlig och när restiden blir för lång för att hämta upp bil i regionens hus, kan privat bil användas.

Det förekommer att bolaget bokar hotell direkt ihop med sina samarbetspartners, som delar på kostnaden med bolaget. I dessa fall behöver bolaget inte boka via regionens resesystem. Detta är enligt uppgift avstämt med regionens inköpsavdelning.

I ägardirektivet för bolaget framgår att bolaget ska ha regler för representation och följa regionens representationspolicy.

Bolaget uppger att det inte finns någon förteckning över vilka som får besluta om representation. Det är bolagsledningen som har rätt att fatta beslut om representation och bolaget följer enligt uppgift regionens representationspolicy.

Granskningen har visat att för de två reseräkningar som avser milersättning, saknas motivering i underlagen till varför privat bil har använts. Bolaget uppger att restiden blev för lång för att hämta en bil i regionens hus.

För de två reseräkningar som avser hotell har inte regionens upphandlade leverantörer använts. Bolaget uppger att resan avsåg ett samarbete med besöksnärings, där besöksnärings och bolaget delar på kostnaden.

För reseräkningen som avser taxi har inte regionens upphandlade leverantörer använts. Bolaget uppger att taxiresan gjordes med kort varsel för att hinna i tid till ett jobbuppdrag, därmed hann inte bokningen genomföras via regionens resessystem.

För reseräkningen som avser extern representation framgår ingen notering om godkännande från bolagsledningen. Bolaget uppger att muntlig godkännande från bolagsledningen fanns vid tillfälle och attest har skett av behörig person i bolagsledningen.

Av Policy för styrning i Västra Götalandsregionen framgår att styrelser ska ha en styrning av verksamheten som säkerställer ett värde för invånarna uppnås vilket innebär bland annat att styrande dokument för Västra Götalandsregionen efterlevs. Vidare framgår att styrelsen ska följa upp verksamheten utifrån väsentliga aspekter.

Av våra intervjuer framgår att det inte sker någon systematisk uppföljning om medarbetarna efterlever regionens rese- och mötespolicy och representationspolicy, utan det genomförs om något ser anmärkningsvärt ut.

Rekommendationer

Nedan hittar du de rekommendationer vi lämnar till bolaget med anledning av granskningen av reseräkningar:

Revisionen rekommenderar bolaget att

- säkerställa att det finns en följsamhet och en uppföljning av regionens rese- och mötespolicy och riktlinje för möten och tjänsteresor

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmanarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisionssed i kommunal verksamhet. God revisionssed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisionssed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisionssed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.

Till årsstämman i Västtrafik AB

Org.nr: 556558-5873

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Vi, lekmannarevisorer i Västtrafik AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolagets styrelse och vd har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

För mer information, se dokumentet ”Revisionsrapport – Granskning av verksamhetsåret 2023” med diarienummer REV 2023-00070.

Västra Götalandsregionen
22 februari 2024

Gun Alexandersson Malm,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Per Waborg
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Revisionsrapport
2024-02-12

Västtrafik AB

– granskning av verksamhetsåret 2023

Datum: 2024-02-12

Dokumentnamn: Västtrafik AB – granskning av verksamhetsåret 2023

Diarienummer: REV 2023-00070

Revisionsenheten i Västra Götalandsregionen

www.vgregion.se/revision

Innehåll

Läsanvisning.....	3
Sammanfattande bedömning	4
Granskning av bolagets uppdrag	6
Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin.....	8
Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll	9
Granskning av beredning av trafikplanen	10
Granskning av trygghet och säkerhet i trafikhändelser	15
Uppföljning av rekommendationer	20
Det kommunala ansvarssystemet.....	23
Om revisionen	24
Regionen i korthet	25

Läsanvisning

I den här revisionsrapporten redovisar vi den granskning som revisionen har genomfört under 2023 avseende bolaget.

Vi som skriver rapporten är sakkunniga biträden till de förtroendevalda revisorerna som är politiker. Det är även vi som har genomfört granskningarna. Vi är yrkesrevisorer och medlemmar i branschorganisationen Skyrev, som är ett nationellt forum för yrkesrevision.

Rapporten riktar sig i första hand till ledamöterna i bolagsstyrelsen och tjänstepersonerna i bolaget, men även till regionfullmäktige, övriga tjänstepersoner i regionen, regionens invånare, journalister med flera.

Rapporten är indelad i tre delar. Vi hoppas att den ska ge dig som läsare en god bild av hur vi anser att bolaget har genomfört och tagit ansvar för sitt uppdrag under 2023.

*

I den första delen av rapporten hittar du vår sammanfattande bedömning. Där får du snabbt en bild av hur bolaget har skött sitt uppdrag under året som gått. Där hittar du också de rekommendationer som vi lämnar med anledning av granskningen.

Sedan kommer vi till *den andra delen*: resultatet. Där går vi igenom de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna i de granskningar som vi har genomfört. Vi redogör även för den uppföljning av rekommendationer som vi har gjort under 2023.

I den sista delen av rapporten hittar du information om det kommunala ansvarssystemet, revisionens uppdrag och Västra Götalandsregionen.

Sammanfattande bedömning

Revisionens uppdrag är att granska och pröva om bolaget sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig.

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till regionfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med de resurser som finns
- bolaget har en styrning och uppföljning mot de mål och beslut som finns.

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att

- det finns systematiskt ordnade kontroller i organisationen, systemen, processerna och rutinerna, som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv
- informationen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig – både om verksamheten och den ekonomiska rapporteringen
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer även att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

Granskningen visar dock att det finns förbättringsområden inom bland annat den grundläggande granskningen samt styrning, uppföljning och intern kontroll.

Rekommendationer

Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra bolagets verksamheter. I tabellen nedan ser du de rekommendationer som vi lämnar till bolaget i år eller som vi har lämnat tidigare år och som kvarstår.

Tabell 1: Sammanställning av rekommendationer

Område	Rekommendation
Granskning av beredning av trafikplanen	<p>Revisionen rekommenderar bolaget att utveckla beredningsprocessen för trafikplanen i syfte att öka transparensen och spårbarheten för att kunna följa de avvägningar som genomförs (2023)</p> <p>Revisionen rekommenderar bolaget att säkerställa att beslutsunderlaget till trafikplanen är sakligt, utförligt och relevant belyst (2023)</p>
Granskning av trygghet och säkerhet i trafikhändelser	<p>Revisionen rekommenderar bolaget att säkerställa att rätt statistik finns tillgänglig över trafikhändelser (2023)</p> <p>Revisionen rekommenderar bolaget att säkerställa sin rapportering, uppföljning och utvärdering avseende trafikhändelser (2023)</p>
Uppföljning av grundläggande granskning avseende måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål	<p>Revisionen rekommenderar bolaget att göra en bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges mål (2022)</p>

Granskning av bolagets uppdrag

Revisionen granskar varje år om bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt sätt menas om bolaget har

- genomfört uppdraget utifrån det ägardirektiv som gäller för bolaget samt de lagar som styr bolagets uppdrag
- styrt verksamheten utifrån regionfullmäktiges prioriterade mål
- agerat vid bristande måluppfyllelse
- sett till att processer av olika slag finns för planering, genomförande, organisering, uppföljning och förbättring.

Resultat

Vi bedömer att bolaget har genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna.

I bolagets ägardirektiv framgår att styrelsen årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, ska redovisa hur verksamheten har bedrivits och utvecklats i relation till de mål som angivits i bolagsordning, regionfullmäktiges budget samt av uppdragsgivaren.

I koncernkontorets anvisning ”Rutin för nämnder och styrelser rapportering till koncernen i månadskommentarer, delårsrapporter och årsredovisning 2023” framgår hur bedömning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges mål ska genomföras. Prioriterade mål ska rapporteras per augusti med en prognos för helåret. Om uppföljningen visar på avvikelse mot mål ska åtgärder för ökad måluppfyllelse redovisas. För fokusområden rapporteras per april status för perioden samt prognos för helåret. Vid bedömning av måluppfyllelse ska följande punkter kommenteras:

- kommentar av utfall
- analys, vid avvikelse förklara orsak till och konsekvenser av att mål inte uppnås
- slutsatser.

Vidare framgår av anvisningen att status på aktiviteter ska anges som pågående, planerad, pausad eller avslutad. En kortfattad redovisning ska

lämnas om aktiviteterna genomförs eller har genomförts enligt plan och om önskad effekt uppnås.

Revisionen noterar att bolaget i delårsrapport per april och augusti samt årsredovisningen saknar redovisning av måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål och fokusområden i enlighet med koncernkontorets anvisning.

Under rubriken ” Uppföljning av grundläggande granskning avseende måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål” redogör vi för de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna.

Granskning av styrning, uppföljning och rapportering av ekonomin

Revisionen granskar varje år om bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi. Med det menas om bolaget har

- styrt verksamheten så att den bedrivs inom de ekonomiska ramarna
- en budget i balans
- en heltäckande och kontinuerlig ekonomisk uppföljning
- vidtagit åtgärder om de ekonomiska målen inte uppnås.

Resultat

Vi bedömer att bolaget har en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi.

Granskning av styrning, uppföljning och intern kontroll

Revisionen granskar varje år om styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen omfattar om

- det finns ett systematiskt arbete med styrning och intern kontroll
- det finns en riskhantering och kontroller inom väsentliga områden
- arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del av organisationen, systemen och det löpande arbetet
- det finns en uppföljning av styrningen och den interna kontrollen.

Resultat

Vi bedömer att styrningen, uppföljningen och den interna kontrollen har varit tillräcklig. Granskningen visar att det finns förbättringsområden, nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna.

I regionens Policy för styrning framgår att alla nämnder och styrelser årligen ska beskriva sin kontrollmiljö. Granskningen har visat att bolaget har en dokumenterad kontrollmiljö men att den inte följer strukturen som finns angiven i regionens rapporteringsverktyg Plan & Styr.

Under rubriken ”Granskning av beredning av trafikplanen” och ”Granskning av trygghet och säkerhet i trafikhändelser” redogör vi för övriga iakttagelser och bedömningarna inom området styrning, uppföljning och intern kontroll.

Granskning av beredning av trafikplanen

Under 2023 granskade revisionen beredning av trafikplanen inom Västtrafik AB.

Syftet med granskningen var att bedöma om bolaget säkerställt en tillräcklig styrning och intern kontroll i beredning av trafikplanen i den mening att ge goda förutsättningar för att fatta ett väl avvägt och sakligt underbyggt beslut.

Granskningen omfattade dokumentstudier samt intervjuer. Vi har intervjuat tjänstepersoner delaktiga i beredningsarbetet av trafikplanen.

Trafikplanen omfattar dels trafikförändringsförslag kommande år, dels trafikförändringar som styrelsen tidigare har fattat beslut om i samband med förstudier och upphandlingar. Granskningen har avgränsats till att omfatta trafikförändringsförslag kommande år.

Bakgrund

Västtrafik tar årligen fram en trafikplan med syftet att utveckla kollektivtrafiken under nästkommande år. Trafikplanen består av en sammanställning av planerade trafikförändringar under året och utgör ett beslutsunderlag för bolagets styrelse. Trafikplan tas fram genom nära dialog med Västtrafiks partners, kommunerna och andra intressenter, där trafikutbudet utformas utifrån kundernas behov och bolagets mål.

En väl fungerande beredningsprocess bör leda fram till ett beslutsunderlag som sakligt och utförligt belyser de avvägningar som gjorts avseende förslagen på trafikförändringar i trafikplanen. Brister i beredningen finns risk för att styrelsens beslut om trafikplanen inte är väl underbyggt vilket kan medföra oönskade ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser samt minskat förtroende för bolaget. Att det finns en tillräcklig styrning och intern kontroll i bolagets beredning är därför väsentlig.

Resultat

Vi bedömer att bolaget inte fullt ut säkerställt en tillräcklig styrning och intern kontroll i beredning av trafikplanen i den mening att ge goda förutsättningar för att fatta ett väl avvägt och sakligt underbyggt beslut.

Nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna.

Bolaget har delvis säkerställt en ändamålsenlig process för beredning av trafikplanen

Policy för styrning anger att styrelsen ska tillse att verksamheten är effektiv och ändamålsenligt organiserad med en tillräcklig intern kontroll. Av Sveriges Kommuner och Regioners principer för styrning av regionägda bolag framgår att beslutsunderlag och förslag till beslut i ett ärende ska ge en saklig, utförlig och relevant belysning av det ärende beslutet gäller. Enligt aktiebolagslagen får beslut inte fattas om styrelseledamöter inte fått ett tillfredställande underlag för att avgöra ärendet.¹

Enligt regionens ärendehandbok ska ett ärende belysas ur olika perspektiv, så som jämställdhet och tillgänglighet. Ärendet ska även klargöra för vilka eventuella konsekvenser det får, exempelvis på målet om ett jämlikt Västra Götaland.

Granskningen har visat att processen för att bereda den årliga trafikplanen (vidare *processen*) beskrivs och regleras i Västtrafiks interna system *Navet*. Där förklaras syftet med varje steg i processen, vilka som ansvarar för vad, och i varierande utsträckning hur processtegen ska genomföras.

Granskningen har visat att processen är omfattande med en stor mängd steg och delsteg. Processen kan delas in i följande övergripande områden:

1. identifiera trafikförändringsbehov
2. bedöma om trafikförändringsförslag överensstämmer med styrande dokument² och hur förslag påverkar annan trafik
3. sammanställa och prioritera förslag
4. bereda, kvalitetssäkra och besluta om trafikförändringar

Granskningen har även visat att beredningen av trafikplanen organiseras utifrån tre funktioner – områdesledning, verksamhetsledning trafikutveckling och geografiska team.

Identifiera trafikförändringsbehov

I granskningen har framkommit att grunden i de geografiska teamens arbete med trafikplanen och trafikförändringsförslagen utgörs av trafikförsörjningsprogrammet och andra politiskt beslutade måldokument och strategier. Identifiering av trafikförändringsbehov tar även hänsyn till förändringar i befolkning, befintlig infrastruktur eller förändrade resmönster. När behov har identifierats görs en kostnadsuppskattning för samtliga trafikförändringsförslag vilken dokumenteras.

---

¹ Aktiebolagslag 8 kapitel 21 §

² Exempelvis trafikförsörjningsprogrammet och Koll2035

Kostnadsuppskattningen görs genom en uppskattning av antalet kilometer, tidsåtgång och antal fordon. Vid intervjuer har även nämnts att det är svårt att bedöma fordonsåtgången i kostnadsuppskattningen eftersom bedömningen sker i ett tidigt skede i processen.

Bedöma om trafikförändringsförslag överensstämmer med styrande dokument och hur förslag påverkar annan trafik

Efter behovsidentifiering ska de geografiska teamen bedöma om trafikförändringsförslagen ligger i linje med styrande dokument och riktlinjer och hur förslagen påverkar annan trafik. Bedömningen ska resultera i förslag som ska beredas vidare i processen. Bedömningen ska dokumenteras i beslutad mall. I våra intervjuer har det framkommit att bedömningen är ett nytt arbetssätt och att det är under utveckling.

Utifrån granskad dokumentation har vi noterat att det inte tydligt framgår hur förslagen överensstämmer med styrande dokument och vilka överväganden som har gjorts i bedömningen.

Sammanställa och prioritera förslag

Vidare har granskningen visat att geografiska team ska sammanställa, prioritera och dokumentera trafikförslagen. Prioritering ska göras utifrån tre prioriteringsnivåer.

Vi har, utifrån granskad dokumentation, noterat att kriterierna för att uppfylla en viss prioriteringsnivå beskrivs kortfattat, för en av nivåerna saknas kriterier. Det blir därför svårt att utläsa av dokumentation på vilka grunder trafikförändringsförslagen har prioriterats.

Bereda, kvalitetssäkra och besluta om trafikförändringar

Granskningen har vidare visat att prioriterade trafikförändringsförslag ska beredas vidare av trafikföretag. Därefter ska förslagen kvalitetssäkras av geografiska team för att säkerställa en rimlig kostnad utifrån förändringens karaktär. Vi har noterat att processen inte ger någon tydlig förklaring till innebörden av rimlig kostnad utifrån förändringens karaktär, eller vägledning för hur kvalitetssäkringen ska genomföras.

I våra intervjuer har framkommit att det sker en kvalitetssäkring genom kontroll av att kostnader för trafikförändringar överensstämmer med tidigare kostnadsuppskattning, och att denna dokumenteras. Av granskad dokumentation framgår dock inte om kvalitetssäkring har genomförts.

I granskningen har även framkommit att det finns skilda uppfattningar mellan geografiska team gällande vilken vägledning det finns i processen för att kvalitetssäkra.

Efter genomförd granskning har det framkommit att genomförd kvalitetssäkring ska klarmarkeras i ett separat verktyg inom processen, trafikförändringsverktyget. Enligt bolaget krävs klarmarkering för att kunna gå vidare i processen. Momentet har därmed inte omfattats av vår granskning.

I granskningen har framkommit att kvalitetssäkrade trafikförändringsförslag sammanställs för en sista prioritering av verksamhetsledning trafikutveckling. Förslaget lämnas över till Områdesledningen för fastställande och går upp för information till styrelsen under april.

Efter genomförd granskning har det framkommit att styrelsen även informeras om inriktningen för trafikplanen under hösten. Styrelsen har också tillgång till minnesanteckningar från kommundialoger och bolagets skriftliga återkoppling till kommunerna gällande trafikförslag.

Enligt principerna för styrning av regionägda bolag är det viktigt att beslutsunderlag ger en saklig, utförlig och relevant belysning av ärenden. Vi har dock noterat vid granskningen av beslutet om trafikplanen i juni att underlaget inte tydligt redovisar de avvägningar som gjorts för trafikförändringsförslagen. Vi har även noterat att det inte tydligt framgår av ärendet om olika perspektiv har belysts eller vilka eventuella konsekvenser ärendet kan få, i enlighet med ärendehandboken.

Vi har vidare noterat att styrelsens beslut utgör det enda formella beslutet i processen.

Vi bedömer att bolaget delvis har säkerställt en ändamålsenlig process för att bereda trafikplanen.

Vi anser att processen kan utvecklas i syfte att stärka den interna kontrollen i enlighet med styrningspolicyn. Transparensen och spårbarheten behöver förbättras, särskilt vid bedömning av hur väl förslagen överensstämmer med styrande dokument och hur prioriteringen av förslag genomförs. Ökad transparens och spårbarhet är avgörande för att tydligt kunna följa de avvägningar som görs under beredningen.

Verksamhetsledning och områdesledning ansvarar för att bestämma vilka trafikförändringsförslag som inkluderas i trafikplanen. Av beslutsunderlaget framgår dock inte tydligt de avvägningar som gjorts i

processen, om ärendet har belysts ur olika perspektiv eller om det medför några konsekvenser. Vi anser därmed att det finns risk för att beslutsunderlaget inte är tillräckligt sakligt, utförligt och relevant belyst i enlighet med Sveriges kommuner och regioners principer, samt ärendehandboken. Detta kan i sin tur medföra risk för att styrelsens möjlighet att ta ställning till beslutsunderlaget begränsas.

Rekommendationer

Nedan hittar du de rekommendationer vi lämnar till bolaget med anledning av granskningen av beredning av trafikplan:

Revisionen rekommenderar bolaget att

- utveckla beredningsprocessen för trafikplanen i syfte att öka transparensen och spårbarheten för att kunna följa de avvägningar som genomförs
- säkerställa att beslutsunderlaget till trafikplanen är sakligt, utförligt och relevant belyst.

Granskning av trygghet och säkerhet i trafikhändelser

Under 2023 granskade revisionen trygghet och säkerhet inom trafikhändelser inom Västtrafik AB.

Syftet med granskningen var att bedöma om bolaget har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett ändamålsenligt arbetssätt med trygghet och säkerhet i trafikhändelser.

Granskningen omfattade dokumentstudier samt intervjuer. Vi har intervjuat bolagets säkerhetschef samt trafiksäkerhetsstrateg. Här ska nämnas att granskningen enbart avser bolagets trygghets- och säkerhetsarbete kopplat till trafikhändelser. I begreppet trygghet ryms flera parametrar såsom exempelvis rädsla att utsättas för brott, förseningar, rädsla för smitta och trafiksäkerhet.

Bakgrund

Bolaget sammanställer rapporten ”trygghet, säkerhet och trafikhändelser” en gång per år till styrelsen. Rapporten är en sammanställning över oönskade händelser i trafiken och den utgör en viktig indikator för bolagets arbete med det förebyggande arbetet kring säkerhet.

Resultat

Vi bedömer att bolaget inte fullt ut har en tillräcklig intern styrning och kontroll som säkerställer ett arbetssätt med trygghet och säkerhet i trafikhändelser.

Nedan redogör vi för de viktigaste iakttagelserna och bedömningarna.

Bolaget har rutiner för trafikhändelserrapporteringen men trots det förekommer avvikelser av inrapporterad statistik

Bolaget använder sig av det nationella systemet Frida för dokumentation av avvikelser av trafikhändelser. Systemet bygger på händelseregister där trygghet och säkerhet är uppbyggt av olika undergrupper såsom bland annat brottskoder. Av våra intervjuer framgår att det finns en nationell bas av kategorier för trafikavvikelser inom säkerhet och trygghetsområdet. Varje trafikhuvudman har dock en möjlighet att styra över sina kategorier med hjälp av rutiner där samtliga trafikslag finns mer eller mindre angivna på ett bra sätt.

Västtrafik inhämtar statistik avseende trafikhändelser från bland annat: trafikföretagen, kommunerna, polisen och kundservice. En av fördelarna med systemet Frida uppges av intervjupersonerna vara dess användarvänlighet. Det är bolagets underleverantörer som ska rapportera in avvikelser av trafikhändelser till Västtrafik AB enligt en överenskommen struktur. Detta regleras även i avtalen mellan Västtrafik AB samt respektive underleverantör av trafiken.

De intervjuade framhåller att inlämnad statistik från trafikföretagen, kundservice och kommunerna har fungerat bra, samtidigt som den har varit mer bristfällig kopplat till några andra insatser.

Västtrafik AB har sedan länge samlat statistik över ordningsstörande händelser som grund för analyser och åtgärder. Granskningen har dock visat att statistiken inte fullständigt speglar verkligheten då vissa förhållanden påverkar såsom trafikföretagens rapporteringsbenägenhet och mörkertal. Vidare påverkar även underleverantörernas mognadsgrad avseende rapportering av oönskade händelser.

Av våra intervjuer framgår att bolaget i uppföljningen av inrapporterade trafikhändelser har märkt en tydlig försämring av kvaliteten och kontinuitet i den statistik som har inrapporterats från underleverantörerna till bolaget. Bolaget har haft samma problem även tidigare år. En stor bidragande orsak uppges ha varit manuell inmatning samt föråldrat gränssnitt som används för automatisk överföring mellan partnerföretagens egna system och bolagets system.

Vi har under granskningens gång noterat att det för något fall under året har saknats statistik från en stor underleverantör där statistiken uteblivit helt under några månader på grund av tekniska problem vid överföring av information mellan bolagen.

Vi har uppmärksammat att bolaget under förra året påbörjade ett projekt för att kvalitetssäkra den data av trafikhändelser som redovisas från underleverantörerna vilket vi ser som positivt. Under året har vi även fått veta att bolaget har fortsatt arbetet med att övergå till automatisk överföring av data till ett nytt gränssnitt i syfte att få bättre möjligheter till skarp analys och underlag för åtgärder.

Vi bedömer att bolaget har rutiner för trafikhändelserrapportering men att det trots det förekommer avvikelser av inrapporterad statistik.

Bolagets rapportering, uppföljning och utvärdering av trafikhändelser kan förbättras

I bolagets ägardirektiv framgår att styrelsen ska följa upp sin verksamhet kontinuerligt och säkerställa att den får tillräcklig information för att kunna ta sitt ansvar för verksamheten.

Bolaget sammanställer rapporten ”trygghet, säkerhet och trafikhändelser” en gång per år till styrelsen. Rapporten är en sammanställning över oönskade händelser i trafiken och den utgör en viktig indikator för bolagets arbete med det förebyggande arbetet kring säkerhet. Informationen som framgår i rapporten uppges också utgöra en viktig del i arbetet utifrån brottsförebyggande arbetet och trafiksäkerhetsåtgärder. Bolaget uppger även att rapporten är viktig avseende kommunikation med andra myndigheter, där underlaget är viktigt för beslut om åtgärder och resurser som sedan tillsätts.

Av våra intervjuer samt av ”Uppföljning 2022 Regionalt trafikförsörjningsprogram i Västra Götaland”³ framgår att bolaget sedan flera år tillbaka har ett systematiskt trygghets- och säkerhetsarbete som har fokuserat på brottsförebyggande insatser i nära samverkan med kommunerna.

Revisionen har noterat att i dagordningen för februarimötet finns beslutsärendet ”rapport trygghet, säkerhet och trafikhändelser”. Vi har även sett att beslutsärendet återfinns under punkten ”Intern kontroll och säkerhet”. Av protokollet från samma möte framgår att bolaget ser en minskning av antalet inrapporterade händelser. Andelen trygghetsrelaterade händelser på fordonen har minskat till antal men bolaget ser ett fortsatt stort antal ärenden runt resecentrum och hållplatser vilket påverkar den totala upplevelsen av kollektivtrafiken.

---

³ Uppföljning 2022 Regionalt trafikförsörjningsprogram i Västra Götaland. VGR Analys 2023:8, 2023-03-23.

Vidare framgår i regionens policy för styrning att styrelser ska ha en styrning av verksamheten som säkerställer att ett värde för invånarna uppnås vilket bland annat innebär att överenskommelser, uppdrag och avtal genomförs. Vidare framgår att styrelsen ska följa upp verksamheten utifrån väsentliga aspekter samt analysera verksamheten som grund för åtgärder och fortsatt utveckling.

Av protokollet från styrelsemötet i februari 2023 framgår även att tjänstepersonerna informerar styrelsen om att det pågår ett arbete med trygghet och brottsförebyggande åtgärder. Bolaget har infört trygghetsvärdar efter tester och det pågår ett arbete med lagförslag vad gäller kommunernas brottsförebyggande arbete där bolagets bidrag till kommunerna finns beskrivna.

Av våra intervjuer framgår att bolagets uppföljning av trafikhändelser är situationsstyrd, det vill säga att bolaget följer upp det som sticker ut vid uppföljningstillfället. Därmed finns risk att bolaget missar väsentliga aspekter av sin analys av trafikhändelser samt möjligheten att analysera verksamheten som grund för åtgärder och fortsatt utveckling i enlighet med regionens policy för styrning.

I vår granskning har det också varit svårt att se vilka åtgärder som vidtas med anledning av den information som presenteras i rapporten ”trygghet och säkerhet av trafikhändelser”. Det går inte att se vilka förbättringar som sker till följd av det underlag som redovisas för styrelsen.

I vår granskning har vi inte heller funnit att bolaget gör någon utvärdering av bolagets arbete av trygghets- och säkerhetsarbetet kopplat till trafikhändelser.

Vi bedömer att bolaget behöver utveckla sin rapportering, uppföljning och utvärdering avseende trafikhändelser för att på ett bättre sätt rapportera en korrekt och fullständig trafikhändelserapportering till styrelsen.

Rekommendationer

Nedan hittar du de rekommendationer vi lämnar till bolaget med anledning av granskningen av trygghet och säkerhet i trafikhändelser:

Revisionen rekommenderar bolaget att

- säkerställa att rätt statistik finns tillgänglig över trafikhändelser
- säkerställa sin rapportering, uppföljning och utvärdering avseende trafikhändelser.

Uppföljning av rekommendationer

Ibland resulterar våra granskningar i rekommendationer. När detta händer följer vi i regel upp det nästa år. I det här avsnittet redogör vi för den uppföljning som vi har genomfört i år.

Uppföljning av grundläggande granskning avseende måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål

Revisionen granskade måluppfyllelse för regionfullmäktiges prioriterade mål 2022. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendation till bolaget:

Revisionen rekommenderar bolaget att göra en bedömning av måluppfyllelsen för regionfullmäktiges mål.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom dokumentgranskning och i intervju med enhetschef ekonomi.

Granskningen har visat att bolaget i delårsrapporten och i årsredovisningen fortsatt saknar resultat för måluppfyllelse för respektive regionfullmäktigemål i enlighet med koncernkontorets anvisning. Bland annat har vi noterat att det inte framgår i rapportering hur bedömningar och analyser av måluppfyllelse genomförts baserat på utfall av identifierade indikatorer. Det framgår inte heller i rapportering vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka måluppfyllelsen.

Bolaget arbetar på ett strukturerat sätt med rapportering av det uppdraget som utgår från trafikförsörjningsprogrammet. Revisionen ser positivt på att arbete pågår med att integrera uppdraget med de mål regionfullmäktige tilldelat bolaget för 2024.

Revisionen bedömer att bolaget inte har tagit hand om rekommendationen.

Uppföljning av granskning av offentlighet och sekretess

Revisionen granskade offentlighet och sekretess 2022. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendation till bolaget:

Revisionen rekommenderar bolaget att se till att alla förfrågningar om utlämning av allmänna handlingar besvaras.

Vi har i år följt upp rekommendationen genom intervju med ansvarig tjänsteperson för bolagets dokumentadministration.

Föregående år genomförde revisionen stickprov på utlämning av allmänna handlingar. Årets uppföljning har visat att bolaget har använt dessa stickprov som utbildningsmaterial vid nyanställning, på workshops och ledarträffar. Därutöver har bolaget, inom ramen för sin interna kontroll, genomfört egna stickprov vilka visade på att det fortsatt finns förbättringsområden vid förfrågningar om att utlämna allmänna handlingar. Resultatet av bolagets stickprov ska tas upp på chefsdagar under våren och ytterligare workshops ska hållas inom bolaget. Därtill kommer bolaget att arbeta vidare med att sprida kunskap om offentlighet och sekretess till medarbetarna så att alla förfrågningar om utlämning av allmänna handlingar besvaras.

Av internkontrollplan 2024 framgår att bolaget kommer att genomföra ytterligare stickprov under 2024.

Revisionen ser positivt på de åtgärder som bolaget har genomfört under året och planerar att genomföra framgent. Vi anser att åtgärderna skapar goda förutsättningar för bolaget att tillse att alla förfrågningar om utlämning av allmänna handlingar besvaras.

Revisionen bedömer att bolaget har tagit hand om rekommendationen.

Uppföljning av granskning av rekrytering av chefer och medarbetare

Revisionen granskade rekrytering av chefer och medarbetare 2021. Granskningen resulterade i att vi lämnade följande rekommendationer till bolaget:

- Revisionen rekommenderar bolaget att säkerställa en enhetlig och transparent bedömning av kandidater vid rekryteringar.
- Revisionen rekommenderar bolaget att systematisera kontroller vid rekryteringsprocessen.

Vi har i år följt upp rekommendationerna genom intervju med ansvariga tjänstepersoner på bolagets HR-avdelning.

Granskningen har visat att bolaget sedan oktober 2023 har en ändrad rutin för rekryteringsprocessen när det gäller bedömning av kandidater. Kommentarer ska numera anges för att påvisa anledningen till att en kandidat går vidare i processen samt för den slutliga kandidaten som anställs.

Vidare har granskningen visat att bolaget har tagit fram en checklista med kontroller i rekryteringsprocessen, exempelvis att rekryteringsordningen följs och att referenstagning är genomförd. Checklistan gäller för samtliga rekryteringsärenden inom bolaget och ska fyllas i av ansvarig rekryterare samt arkiveras.

Revisionen bedömer att bolaget har tagit hand om rekommendationerna.

Det kommunala ansvarssystemet

Det finns tre grundfunktioner i det kommunala ansvarssystemet – beslutande (fullmäktige), beredande och verkställande (styrelse, nämnder, bolag och beredningar) och granskande (revisionen).

Fullmäktige fattar principiella och övergripande beslut. Fullmäktiges mål, riktlinjer och ekonomi utgör grunden för verksamheten i styrelse och nämnder. Fullmäktige är också uppdragsgivare för revisorerna och beslutar om revisionens organisation och resurser.

Styrelse, nämnder och beredningar förvaltar och genomför verksamheten enligt regionfullmäktiges uppdrag samt lagar och andra föreskrifter. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen och ha uppsikt över den verksamhet som bedrivs av övriga nämnder. Styrelsen ska också ha uppsikt över bolag och kommunalförbund.

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om det till fullmäktige i en så kallad revisionsberättelse.

En viktig del i den lokala demokratin är möjligheten till insyn och kontroll och att kunna utkräva ansvar. När ansvarsfulla samhällsuppdrag utförs är det viktigt att kunna följa upp och försäkra sig om att verksamheten utförs på ett önskat och säkert sätt och att kunna ställa någon till ansvar om det finns brister. Granskning och ansvarsprövning är därför väsentliga delar i den demokratiska kontrollen. De bidrar till att skapa legitimitet och förtroende hos medborgarna, men också till styrning och säkerhet i verksamheterna.

Det är de förtroendevalda som fullmäktige har utsett i styrelser, nämnder och beredningar som har det ansvar som nämns ovan och som då även är de som prövas. Det främsta underlaget till fullmäktiges ansvarsprövning är revisorernas granskning och bedömning.

Om revisionen

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionens uppdrag är att granska och pröva om regionens nämnder, styrelser och bolag gör det som förväntas av dem utifrån lagar, uppdrag, mål och andra riktlinjer.

Regionfullmäktige utser elva förtroendevalda revisorer (politiker). Bland de valda revisorerna utser fullmäktige även lekmanarevisorer, vilka har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller till viss del ägs av regionen.

Genom att utse förtroendevalda revisorer som arbetar oberoende på uppdrag av regionfullmäktige, markeras en demokratisk vilja att tillförsäkra fullmäktige – och därigenom även medborgarna – insyn i och kontroll över det som sker i regionens verksamheter. I regionens bolag har lekmanarevisorerna motsvarande uppdrag.

Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisions sed i kommunal verksamhet. God revisions sed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner som fastställer seden. Utöver lagar och god revisions sed har regionfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Revision förutsätter oberoende och oberoendet är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Oberoende innebär att stå fri gentemot den som granskas och att självständigt och objektivt – alltså sakligt och opartiskt – granska och pröva. Oberoendet skyddas av ett antal formella regler.

Revisorerna ska biträdas av sakkunniga som de själva väljer och anlitar. Sakkunniga är i regel yrkesrevisorer, men det kan även vara andra specialister (exempelvis jurister). Att det ska vara så framgår av kommunallagen, aktiebolagslagen och god revisions sed i kommunal verksamhet.

Mer information om kommunal revision hittar du på Sveriges Kommuner och Regioners hemsida: www.skr.se.

Regionen i korthet

Västra Götalandsregionen ansvarar för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur och regional utveckling i Västra Götaland.

Regionens verksamheter styrs av politiska beslut. Det är regionfullmäktige som beslutar om övergripande mål och prioriteringar. Regionfullmäktige har 149 ledamöter.

Den politiska organisationen omfattar regionfullmäktige samt alla nämnder, styrelser, kommittéer, utskott och beredningar. Det är regionfullmäktige som utser ledamöterna i nämnder och styrelser och ger dem de uppdrag som behövs för att verksamheterna ska fungera. I Västra Götalandsregionen finns cirka 1100 politiska uppdrag. Politikerna kommer från hela Västra Götaland och de flesta sköter sina politiska uppdrag på fritiden.

Det är politikernas uppgift att besluta om verksamheternas inriktning, ekonomi, mål och prioriteringar. Sedan är det tjänstepersonernas uppgift att driva och utveckla verksamheterna utifrån de politiska besluten.

Västra Götalandsregionens verksamheter leds av en regiondirektör. Regiondirektörens uppdrag är att genomföra de politiska besluten tillsammans med regionens drygt 56 000 anställda.

Verksamheterna är organiserade i förvaltningar och bolag som alla har en politisk styrelse. Exempel på förvaltningar är regionens sjukhus, Närhälsan och Folk tandvården. Exempel på bolag är GöteborgsOperan och Västtrafik.

Inom förvaltningarna och bolagen utförs olika typer av verksamheter. Den operativa verksamheten leds av en förvaltningschef eller vd, som arbetar utifrån de politiska beslut som fattats i respektive nämnd, styrelse eller bolag. Verksamhetens ledning har också ansvar för att ta fram underlag till sin nämnd eller styrelse.

Västra Götalandsregionens vision – Det goda livet – är regionens övergripande uppdrag. Den har tagits fram i samarbete mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland samt med medverkan från en lång rad parter i övrigt – näringslivets och arbetsmarknadens organisationer, universitet och högskolor, statliga organ med flera.